

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JULY 14

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIX Nr. 25 (5866)

2018. gada 14. jūlijs – 20. jūlijs

Tautas pacēlums uz kopīga prieka un pašapziņas viļņa

Nedaudz pārfrāzējot slavenās Ģesta Berlinga dziesmas vārdus, tagad varam teikt, ka "aizšalca kā tūkstoš skaņās šis skaistais Dziesmu svētku laiks..."

Latvijas Simtgades XXVI Vispārējie latviešu Dziesmu un XVI Deju svētki iesākās un turpinājās gaiši un stipri, nesot cilvēku uz sen nepiedzīvota kopīga prieka un pašapziņas viļņa. Ievērojams, ka šogad tautas pacēlumam ir kāda jauna, latviešiem netipiska krāsa – prieks. Kultūras ekspertu ieskatā mēs vairāk pazīstam to himnisko, celsmīgo patriotismu ar kamolu kaklā un spītu acīs.

Šajos svētkos ļaudis ir arī vienkārši priecīgi. Par esību, par dāvanu būt savā zemē un valstī. Ne velti senioru kopkoņa koncerta vadmotīvs bija "Dzīves svinēšana dziesmā".

Deju lieluzvedumā "Māras zeme" Daugavas stadionā vairāk nekā 18 000 visu paaudžu deju izdejoja mūsu tautas vēstures nozīmīgākos brīžus no pirmsākumiem līdz šodienai, no baltu cilšu sanākšanas Daugavas krastos un laika, kad pirmoreiz minēts sarkanbaltsarkanais karogs, līdz Latvijas Republikas Simtgades svinībām. Caur laukumā izveidoto ornamentu, mūziku, enerģiju, ritmu un krāsu četrus nosacīti izveidotos tautas vēstures posmos bija iezīmēta tautas dejas un dziesmas ciešā saikne ar cilvēka mūža ritumu un viņa lai-

ku, bet katras daļas centrā īpaši aranžējumā sadzirdami arī Dziesmu svētku repertuāra motīvi.

Ar grandiozu koncertu "Zvaigžņu ceļā" Mežaparka Lielajā estrādē 8. jūlijā izskanēja XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētki Latvijas Simtgades zīmē. Koncertā skanēja latviešu komponistu koņa dziesmas un instrumentālie skaņdarbi. Koncertā piedalījās 16 500 jauktu, sieviešu, vīru un senioru košu dziedātāji, 1200 deju izpildītāji un 1500 pūtēju orķestru mūziķi, solisti. Sekojošajā sadziedāšanā līdz pat rīta ausmai piedalījās 67 253 cilvēki. Līdz ar to sadziedāšanās kļuvusi par visu laiku apmeklētāko Dziesmu svētku sarīkojumu, pastāstīja svētku izpildītore Ēva Juhņeviča. Šogad Dziesmu un Deju svētkos piedalījās 43 219 da-

libnieku. Nedēļas laikā 65 pasākumus klātienē vēroja vairāk nekā pusmiljons apmeklētāju, no kuriem visapmeklētākais, protams, bija noslēguma koncerts "Zvaigžņu ceļā". Tajā 16 500 koristu dziedājumu klātienē klausījās vairāk nekā 67 000 apmeklētāju.

Liela interese par sarīkojumiem bijusi ne tikai Latvijā, bet arī daudzviet citur pasaulē. Televīzijas tiešraides no sarīkojumiem

skatījās cilvēki no vairākiem desmitiem valstu visā pasaulē. Vislielākā interese bijusi no Lielbritānijas, ASV, Kanadas un Īrijas, kā arī Vācijas un Austrālijas. Skatītāji bijuši arī tādās tālās zemēs kā Taizeme, Kambodža, Peru un Argentīna.

Uz redzēšanos nākamajos Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos 2023. gadā!

PĒTERIS KARLSONS

Foto: Imants Urtāns

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams

114 4th Ave NW, Largo, FL33770

Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543

e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers

104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1

Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@hotmail.com,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**

Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses

50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS****50 Sternberger Ave Unit 5,****Long Branch, NJ 07740****laikdsr@aol.com****www.laiks.us**

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet

[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00**FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI!** Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā ..... 6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā ..... 6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā ..... 6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs ..... 6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements – četras avīzes gadā ..... ASV \$20.00

Kanadā gadā ..... ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn.

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**Anšlavs Eglītis un plēsīgā dāma**Šī gada 23. jūnija numurā publicēta intervija, kurā ievērojams fotogrāfs Gunārs Janaitis aprakstījis Anšlava Eglīša tikšanos ar Imantu Ziedoni. Par Eglīti Janaitis izteicis skarbu un personisku raksturojumu. Nešaubos, ka Anšlavs Eglītis tā laika padomju viesiem¹ šķita arogants un augstprātīgs. Sakarā ar dzimteni un kultūras sakarņiem Eglītim bija iemesli komplicētām jūtām. Janaiša pārpratums man atgādināja interesantu un pamācošu gadījumu no Anšlava Eglīša dzīves.1961. gada augustā Anšlavs Eglītis saņēma ļoti nepatīkamu vēstuli no kādas dāmas Čikāgā. Vēstule ir uz vienas lapas mašīnrakstā, rakstīta angļu valodā. Pirmajā paragrafā Čikāgas dāma izskaidro, ka viņa dažkārt lasa Eglīša filmu recenzijas avīzē *Laiks*, bet vienmēr iepriekš noskatās filmu, lai viņa neiespaidotos. Viņa turpina ar jautājumu: "Vēlos zināt, vai Jums nekad nav ienācis prātā šo recenzēšanas darbu atmet, ņemot vērā, cik prasti Jūs to paveiciet?" Ar katru sekojošo teikumu vēstule kļūst arvien aizvainojošāka. Plēsīgā dāma

neatļaidīgi Eglītim uzbrūk par to, ka viņam trūkst analītiskas spējas, ka viņš par filmām neko nesaprot un ka viņa recenzijas ir elementāras, tukšas un klišeju pilnas. Vēl viņa uzsvē, ka viņai ir neērti un nogurdinoši šīs recenzijas lasīt, jo autoram trūkstot pamata emocijas un viņš esot naidīgi noskaņots pret erotiku, mātes stāvokli un sievišķīgumu. Viņš esot neobjektīvs, viņam trūkstot cieņas pret cilvēku un viņa talants esot mazvērtīgs un sekls. Latviešu publikai, dāma uzsvē, ir tiesības sagaidīt kaut ko vairāk nekā to, ko Eglītis spējot dot.

Vēstules efekts ir graujošs. No literatūras viedokļa, analīze, kaut gan nelabvēlīgi noskaņota, ir interesanta un varbūt pat dažviet Eglītim likās trāpīga. Laimīgas sagādīšanās dēļ viņa atbilde mums ir zināma no tās uzmetuma:

*Ļoti cienītā Viljamsa kundze!**Jūsu vēstule mani iepriecināja, jo arvien patīkami uzzināt, ka manus rakstus kāds lasa un pat ar zināmu interesi. Nav nozīmes strīdēties par gaumi. Filmas var vērtēt no dažādiem viedokļiem. Man nepatīk "The Virgin Spring"; vēl vairāk man nepatika Hičkoka "Psicho", bet tā izrādījās par visu laiku ienesīgāko Holivudas filmu, par to jūsmoja daudzi miljoni skatītāju, kurus šīs filmas vēstījums bija skāris dziļāki nekā mani, un tā kandidēja uz vairākiem "Oskariem". „Laiks” ie-**spiež tikai manas personīgās domas. Kā pie tām nonāku, to cenšos pēc iespējas paskaidrot. Nedomāju, ka šie uzskati ir absolūti pareizi, tāpat kā Jūs to nedomājat par saviem uzskatiem, jo citādi neuzbruktu arī manai neievērojamai personai, kam taču ar principiem uzskatiem nav nekāda sakara.**Tas viss nav svarīgi. Rakstu Jums pavisam citā lietā. Man patīka Jūsu angļu valoda, pieņemot, ka šo vēstuli esat rakstījis Jūs pati. Idiomas likās lietpratīgi lietotas, teikumi izbalansēti ne bez krāsainības. Jums ir interese par mākslas lietām, savi uzskati, kurus Jūs esat ar mieru arī aizstāvēt. Varbūt, ka esat cilvēks ko meklēju? Vai negribat pārtulkot kādu manu stāstu? Man vajadzīgs tulkojums. Varbūt, ka varam sadarboties? Ja šis priekšlikums Jūs interesē, tad runāsim tālāk par noteikumiem. Ja ne, tad aizmirstiet par to. Ar sveicienu Anšlavs Eglītis.*

Šai laipnā, maigā, iecietīgā atbildē mēs sastopam autoru tādu, kāds viņš bija. Iespaidi, kas rasti isā laika brīdī un grūtos apstākļos, nav vienmēr uzticami. Tomēr – manās bērnības atmiņās no 1989. gada, Gunārs Janaitis ir palicis joprojām sirsnīgs un mīļš.

GUNDARS AUGUSTS

No redakcijas Es iedvesmojos no Anšlava Eglīša! Liktenim bija labpaticis šo rakstu saņemt gandrīz vienlaikus ar kādu vēstuli no *Laika* lasītājas ASV. (Viņa sauc Brigita, un vēstules pilns teksts ir redakcijā.) Daži izvilkmumi:„*Laikā* ir ļoti daudzas kļūdas, Jūsu prasme, ka vēmiens nāk... Daudzi latvieši ārzemēs neapbūnē *Laiku* valodas dēļ. (..) Jūs ar savu komūnismā iegūto izglītību varētu taču atrast latviskus vārdus? Ne? [Pēteris] Karlsons nūdien raksta ar „tīrā spalvu” savos sporta aprakstos! Nemaz nerunāsim par krustvārdā minētiem vārdiem! Šķiet, daudzi no elles izvilkti! (..) Man gan radušās domas, ka rakstītāji *Laikā* nav nemaz izglītoti žurnālisti, tādi plānpriņi vien ir!”Un vēl liktenim bija labpaticis, lai vakarā pirms miega uzšķīru grāmatu tieši vietā, kur rakstīts: *Laiimes formula ir gauži vienkārša – redzi tikai labu, runā tikai labu, domā tikai labu...*Cieņā – Jūsu
LIGITA KOVTUNA**Zināšanai***Michael Hanson* no Kalamazū Mičiganā ir sagatavojis videoierakstus no vairākiem Latvijas Simtgadei veltītiem sarīkojumiem ASV. Tos var noskatīties, apmeklējot saiti <https://tinyurl.com/latvia100>

JURIS PŪLIŅŠ

(Endnotes)¹ Vārdu „padomju viesiem” izvēle dažiem varētu likties provokatīva, bet tā nav vēsturiski nepareiza un atspoguļo A. Eglīša un daudzu citu trimdas vecākās paaudzes pārstāvju tā laika domāšanu. – G. A.

INESE ZANDERE

Lūgšana par dziesmu*Mans koris stāv no Tallinas līdz Viļņai.**Mans koris ir sadevis rokas un asfaltā ielaidis saknes,
ar balsi pie debesīm tvēries, un lūgšana tagad ir ceļā.**Ceļš ir ceļā uz bezgalību.**Te ir atvara vidus un vētras acs, te ir Visuma Rīga.**Es esmu ceļā uz nākotni, kurai vajadzēs dziesmu.**Un es lūdzu: dod tādu dziesmu,**kam nenāktos vilties manī.**Dod dziesmu, kam nenāktos vēlreiz pulcināt izklīdušos.**Dod dziesmu, kam nenāktos atkal modināt aizmigušos.**Un no Viļņas līdz Tallinai katrs viens lai ir vienots viens,**te ir magnēts un dzelzs, un spēks, te ir Visuma Rīga.**Mūsu ceļš ir ceļā uz bezgalību.***Kļūdas labojums**Redakcijas neuzmanības dēļ rakstā „Taps Latvijas Universitātes filantropijas nams” (*Laiks*, 22. nr. 2. lpp.) aplam minēts raksta autors. Pareizi ir – Laila Kundziņa, LU fonda izpilddirektore un valdes locekle. No sirds atvainojamies Lailai un lasītājiem!**Riga Ven Travel Inc.****«Varam palīdzēt ar Jūsu ceļojumiem!»**

Zvaniet – INESE ZAKIS

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Ērika Ešenvalda „Plejādes” pirmatskaņojums Čikāgā

INĀRA JAKUBONE

20. jūnijā Čikāgā notika komponista Ērika Ešenvalda jaunā opusa *The Pleiades* („Plejādes”) pasaules pirmatskaņojums. Jaundarbu pasūtīnāja Grānta parka mūzikas festivāls un Džeja Pritckera āra paviljonā to pirmatskaņoja festivāla koris un simfoniskais orķestris diriģenta Karlosa Kalmāra (*Carlos Kalmár*) vadībā. Otrs atskaņojums notika 22. jūnijā.

Chicago Tribune kritiķis Džons fon Reins (*John von Rhein*) rakstā „Sirsnīgo *The Pleiades*” debešķīgais pirmatskaņojums Grānta Parka mūzikas festivālā” saka: „*The Pleiades* ir jaunākais pienesums Baltijas valstu valdzošās mūzikas straumē, kurā Ešenvalds, iespējams, izceļas kā pasaules „karstākais” jaunais kořmūzikas autors. Viņa populāritāti nav grūti izskaidrot, ņemot vērā

viņa kořa un orķestra rakstības skaidrību un absolūto skaistumu. Viņa kořdarbu klusais garīgums vējo kaut kur starp misticismu un panteismu.

Tas viss uzskatāmi atklājas arī „Plejādēs”, četrdaļīgā, prologa un epiloga ielotā 30 minūtes garā darbā, ko iedvesmojis tāda

paša nosaukuma zvaigznājs un tā rosinātie senie Ziemeļamerikas un Dienvidamerikas iedzimto cilšu – zuni, inuitu, pūnī un neppersu – mīti. Ešenvalds raksta iejūtīgi un arī ar dziļu izpratni par to, kā likt lietā kořa balsis, lai iespējami spilgti atklātu teksta smalkākās nian-

ces, pāri tikpat izsmalcinātai un krāsainai orķestra paletai.

Pat ja viņa mūzikas tonālā un harmoniskās valodas ziņā konservatīvā idioma reizumis atsauc atmiņā kollēgas – kořmūzikas autorus Eriku Vitakru un Mortenu Lauridsenu, tomēr viņa mūzikas balss ir nepārprotami viņa paša, un visuzrunājošākais viņa mūzikā ir tās sirsnīgums.”

Chicago Tribune recenzents pauž pārliecību, ka Ērika Ešenvalda jaundarbu noteikti vēlēties atskaņot daudzi Amerikas koři. Arī tāpēc, ka tieši tolaik Čikāgā notika organizācijas *Chorus America* nacionālā konference, un vairāki simti tās delegātu bija klāt *The Pleiades* pirmatskaņojumā.

Ēriks Ešenvalds par jauno skaņdarbu un tā iedvesmas avotiem ir teicis: „Plejādes jeb Sietiņš ir viena no nedaudzajām

ar neapbruņotu aci novērojāmām vaļējām zvaigžņu kopām, kādēļ pasaules tautu folklorā par to rodams bagāts mantojums. Sengrieķu mitoloģijā tās simbolizēja titāna Atlanta septiņas meitas, havajieši tās dēvē par septiņām mazām acīm, Jaunzēlandes maori tās sauc par Matariki – māti un viņas sešām meitām. Arī latviešu dainās minēts: „Sietiņš nogāja, Auseklis uzlēca...”

Grānta parka Mūzikas festivālā, kas tika aizsākts Lielās depresijas laikā 1931. gadā, ik vasaru notiek klasiskās mūzikas koncerti, un tas joprojām ir vienīgais bezmaksas koncertu festivāls ASV. Festivālā viesojies tādi mākslinieki kā Mario Lanca, Ārons Koplends, Leonards Bernstains, Daniels Barenboims, Kšištofs Pendereckis un citi.

Priekšā no kreisās: Karloss Kalmārs un Ēriks Ešenvalds
// Publicitātes fotot

Vai datore apdraud cilvēku?

Akadēmiķis, Latvijas Zinātņu akadēmijas ārlietu sekretārs, tiesību un politikas zinātņu doktors, habilitētais zinātņu doktors Tālav Jundzis intervijā Irēnai Bērziņai

Kādi ir svarīgākie starptautiskās sadarbības virzieni Latvijai zinātnes jomā?

Lai gan pēc savas formas zinātne ir nacionāla, tomēr pēc satura zinātne lielākoties ir globāla. Atgūstot valstisko neatkarību, Latvija 20. gs. 90. gados tiecās iestāties gandrīz vai visās lielākajās pasaules un Eiropas starptautiskajās zinātnes organizācijās. Šobrīd būtu rūpīgi jāapsver, kurās no šīm organizācijām būtu vērts dalību saglabāt arī turpmāk.

Svarīgs starptautiskās sadarbības virziens ir diasporas zinātnieku piesaiste un viņu potenciāla izmantošana zinātnes attīstībai Latvijā. Par Latvijas Zinātņu akadēmijas ārzemju locekļiem ievēlēti vairāki desmiti latviešu izcelsmes zinātnieku, kuři parādījuši izcilību savās ārzemju mītnes valstīs, tomēr sadarbības formas varētu būt daudz plašākas. Ļoti svarīgi būtu vienoties par konkrētu rīcības programmu diasporas zinātnieku piesaistei, tai skaitā veicinot viņu atgriešanos Latvijā.

Zinātne pasaulē, zinātne Latvijā, kā vērtējat mūsu Latvijas zinātnieku ieguldījumu, sasniegumus?

Tas ir ļoti būtisks jautājums. Ļoti daudz ko nosaka nauda, lai kā mums par to nepatīk runāt. Ja struktūrai nedod naudu, tad cerēt, ka tā konkurēs pasaulē vai kaimiņvalstīs, kur zinātnei ir desmitiem un simtiem reizu lielāks budžets, diemžēl mūsdienās nevar. Bet tas mazumiņš, kas mums ir, tie līdzekļi jāizmanto maksimāli efektīvi. Tā labā ziņa, ja naudas ir maz, tad

jācinās un jādomā par katru centu, kā labāk to izmantot. Tā ir mūsu priekšrocība Latvijā, ka mūsu zinātnieki iemācījušies mēnešiem nesaņemt algu, bet tā vai tā turēties darbā, iesaistīties milzu pētījumos, kur vajadzētu desmit reizu lielāku finansējumu, un es varētu minēt daudzus tādu piemērus. Mēs tomēr

vai Amerikā. Tā ir tā labā lieta.

Ir pagājuši septiņi gadi kopš iepriekšējā kongresa.

So gadu laikā daudz kas ir mainījies, viena daļa zinātnieku jau Mūžībā, citi piedzimuši, nākuši klāt. Septiņi gadi ir pietiekams laiks, lai atsvaidzinātu kontaktus. Pasaule mainās nemitīgi. Tagad tie kontakti, kas

Publicitātes foto

strādājam tādos apstākļos, kādi nu tie Latvijā ir, tā ir labā ziņa.

Kāpēc ir svarīgi tādi kongresi?

Tā ir lieliska iespēja, bez maksas sameklēt labus sadarbības partnerus, pie kam, kuři runā latviski, kuřiem ir milzīga pieredze, kuřiem ir kontakti pasaulē attiecīgā nozarē attiecīgās valstīs. Tā ir kolosāla iespēja mūsu niecīgo Latvijas zinātnieku potenciālu papildināt ar bezmaksas projektiem, kontaktiem un padomiem, arī literatūru un idejām, lai kur arī mūsu tautieši – zinātnieki strādātu – Austrālijā, Kanadā

izveidojās, sarakste, vairākus nākamos gadus mīšies dažādos projektos, sarakstē. Taču vietā nāk citi, tāpēc tāda rēgularitāte ir pietiekama un nepieciešama.

Kuřā jomā esam priekšā pasaulē daudziem?

Tā ir biomedicīna. Tā ir tā joma, kur esam priekšā daudzām valstīm. Arī kvantu elektronika, kur Eiropas projektu vada mūsu Latvijas zinātnieki Latvijas Universitātes profesors, matemātiķis Andris Ambainis un kuřā iesaistīti daudzi Eiropas valstu zinātnieki, taču mēs, Latvija, esam vadošā organizācija šajā projektā. Nevar teikt,

ka esam līderi Eiropā, bet šis projekts ir labs piemērs, kas liecina, ka mums ir potences. Varbūt pēc desmit gadiem kādā jomā būsim pasaules līderi. Ja arī nē, tad Latvija būs ieņēmusi stabilu vietu pasaulē šai jomā.

Latvijai ir izaugsmes iespējas?

Ir tādi zaļi asniņi zinātnē. Ja tos kārtīgi baro, laista, balsta valstiski, veicina, tad ir cerības, ka tie izaugs par pasaulē vai Eiropā saredzamu puķi. Tieši tāpat kā sportā, trenējas daudzi, bet uzvar daži. Labi, ja katrs simtais vai tūkstošais kļūst par čempionu. Tāpat ar zinātni, jo vairāk zinātnes bāze būs attīstīta un stiprināta, jo ir lielākas cerības, ka pasaulē mūs vairāk un biežāk saskatīs.

Kāda liela atklājuma priekšā mēs pasaulē esam vai mums tur vajadzētu būt?

Tas ir labs jautājums. Laikam jau tās ir dabas zinātnes. Piemēram, piecdesmitajos gados bija ģenētikas atklājumi, tūlīt sekoja datoru, interneta tehnoloģiju ēra, navigācijas sistēmas un tamlīdzīgi. Tādi unikāli, pasauli satricinoši atklājumi ir nākuši viens pēc otra. Arvien gudrāki, plašāki, apjomīgāki. Mūsu kongresa diskusijas liecina, ka nav vēl sasniegts augstākais punkts datortehniskā attīstībā. Dators daudzus gadījumos varētu kļūt gudrāks par cilvēku. Tas, protams, rada arī riskus, par ko arī kongresā tika diskutēts. Bīstamība ir tāda, ka datori varētu pārvaldīt pasauli. Tas ir ļoti nopietni, tāda ir realitāte. Tāpēc viss jāveido saprātīgi, lai nepalaizām to džinu vaļā. Lidzīgi kā bija ar

atombumbu. Interneta tehnoloģiju virsotne vēl ir priekšā, kas visus mūs pārsteigs. Jau tagad katru mēnesi mūs pārsteidz kāds tehnoloģiskais brīnums. Tieši tāpēc jāpatur prātā drošības moments. Lai nav tā, ka tehnoloģijas sāk mūs vadīt.

Lai cilvēks nekļūtu par dārzeni, kuři vada datori, roboti, jau tagad jādomā par riskiem un jāattīsta kritiskā domāšana, tā ir vēl viena bīstamība. Ja kādu ķermeņa daļu ilgstoši nenodarbināt, tā atrofējas. Tas var notikt arī ar cilvēka smadzenēm?

Jā, tā ir vēl viena bīstamība. Kāds piespiež pogu un roboti izdara kaut ko ne tik labu cilvēkam, cilvēcei. Jāsaglabā cilvēka veselais saprāts. Nav progresa bez problēmām, bet tās problēmas savlaicīgi jāaskata, tieši tāpēc drošība kā atslēgas vārds ir šī kongresa viens no vadmotīviem. Tiesiska valsts – drošības garantants. Visa kongresa gaita pēc satura ir atslēgas vārda „drošība” konteksts. Tehnoloģisko sprādzienu laikmetā drošība ir ārkārtīgi svarīga.

Vēlējums zinātniekiem pasaulē. Vai esam kopā visi latviešu izcelsmes zinātnieki?

Protams, mēs esam kopā. Mūsu zinātnieki darbojas visās starptautiskajās organizācijās, integrējamies, sadarbojamies. Kopā mēs esam, par to nav šaubu. Zinātne ir maksimāli atvērta. Pie visām tehniskām un praktiskām lietām tomēr morāle un ētika, un psiholoģija, kas cilvēkam ir neatņemamas lietas, tās allaž jāpatur prātā, lai nerastos kādas bīstamības.

ANITA
BATARAGA

Katskilos sākušies vasaras prieki, bet paradoksālā kārtā, kad visās pasaules malās tauta šogad sasparojusies svinēt Latvijas Simtgadi, Ņujorkas draudzes nometnes 2018. gada vasaras programmas esamība bija zem jautājuma zīmes. Vai izdo-

sies sameklēt vajadzīgo personālu, kas šogad nepostos braukt uz Simtgades Dziesmu svētkiem. Pēc gaŗas neziņas jūnija otrajā pusē atrisinājām tikai pamata audzinātāju un medmāsiņas trūkumu. Jūlija pirmajā datumā atklājām 2018. gada vasaras pro-

grammu ar diviem latviski runājošo bērnu periodiem, "Mantojuma" periodu divām latviešu valodas Īkšķīšu programmas nedēļām un vienu "Mantojuma" nedēļas Īkšķīšu programmu bērniem vecumā no 2 līdz 6 gadiem.

Uz pirmo periodu sapulcējas sešdesmit pieci nometnieki – pa aptuveni četrdesmit mazāk nekā citgad.

Attēlos skatīsiet audzinātājus pirmā perioda priekšdarbos: sarunās ar nometnes vadību un plūdmales izlīdzināšanā ar svaigi nobērtajām plūdmales smiltīm; Nometnes vadītāju Ievu Alversonu ar 1. perioda programmas vadītāju Tiju Budkēvicu; virtuves saimnieces Daci Gulbi (pie katla) ar Astrīdu Liziņu un priekšdarbu palīgus Marisu un Andreju Liziņu, kā arī Atpūtas nama jaunus saimniekus Helēnu un Robu Pukstus ar ģimeni. Šīs vasaras programmā iekļautas Latvijas Simtgades svinēšanas nodarbības, par kurām lasīsiet nākamajās nedēļās.

Iepazīstieties ar Jaunajiem Nometnes Atpūtas nama saimniekiem Helēnu un Robu Pukstiem ar ģimeni

Katskiļu vasara sākusies

Marisa Liziņa, Dace Gulbe, Astrīda Liziņa, Andrejs Liziņš

Plūdmales uzbēršana un izlīdzināšana

Darbinieki un brīvprātīgie pirmsdarbu sarunās

DINA IVANOVA,
MĀRTIŅŠ ŠTEINS

16.jūnijā bijām emocionāli spēcīga notikuma liecinieki Ņujorkas latviešu draudzes namā Jonkeros, kur notika neformāls sadziedāšanās un pateicības vakars par godu Latvijas Republikas vēstniekam un pastāvīgajam pārstāvim Apvienoto Nāciju organizācijā Ņujorkā Jānim Mažeikam un viņa ģimenei, beidzot pildīt pienākumus un dodoties atpakaļ uz Latviju. Amerikas latvieši bija īpaši pūlējušies, lai nodrošinātu nūdien pozitīvu gaisotni – telpas bija skaisti uzpostas ar liepu un ozolu zariem, uz katra galdā bija kāds atmiņu foto no dažādiem notikumiem, bija pašcepti pīrāgi, kūkas, pašu gatavoti salāti un citi gardumi mielasta galdam, sagādātas dziesmu grāmatas, lai sadziedātos visa vakara gaŗumā. Sarūpētas tika arī īpaši pārdomātas un personīgi darinātas dāvanas, kas sagādāja līdz asarām aizkustinošus mirkļus.

Lai gan personīgi nepazīstam vēstnieku un viņa ģimeni, viesojoties pie mūsu draugiem Ņu-

jorkā un Ņūdžersijā, labos vārdus par viņiem esam dzirdējuši daudzreiz. Piedalīties šajā – pašu Ņujorkas apkaimes latviešu ierosinātajā notikumā – bija liel-

valsts amatpersonai par labi un vairāk nekā labi paveiktu darbu Latvijas labā. Šādi pateicības sarīkojumi nav ierasti Latvijā, un Mažeiku ģimene var droši justies

Mažeiku pāris saņem tautiešu pateicības dāvanas

ka iespēja arī mums, jo varējām iepazīties ar jaukiem cilvēkiem un būt klāt neikdienišķā notikumā, kad cilvēki paši rīko pateicības sarīkojumu, lai pateiktos

īpaši pagodināta!

Domāju, ka savu tautiešu novērtējums un milestība ir labākais novērtējums, kādu var saņemt valsts amatpersona, bei-

Sirsniņš paldies Mažeikiem!

dzot pildīt savus pienākumus. Runājot ar klātesošajiem, var droši teikt, ka mūsu vēstnieks ir darījis daudz vairāk par formālo pienākumu veikšanu, turklāt kopā ar ģimeni. Pieņemšanas Latvijas pastāvīgajā pārstāvniecībā ANO Ņujorkā, tikšanās ar Latvijas amatpersonām un dažādas formālas diplomātiskās aktivitātes ir ikdienas darbs, ko vēstnieks kopā ar vēstniecības komandu veic. Šajā vakarā cilvēki teica paldies par daudzajiem kopīgajiem un sirsnības pilnajiem sadziedāšanās un sadziedāšanās pasākumiem, par dalību talkās, pasākumos, par Latvijas valsts svētku uzrunu teikšanu latviešu biedrību sarīkojumos par līdzdarbošanos un sadarbību, organizējot pasākumus ar latviešu skolām Ņujorkas apkārtnē un vēl, un vēl.

Mažeiki savās atvadu runās minēja to, ka tāda latviešu kopiena kā Amerikā nekur nav redzēta un piedzīvota, par ko viņiem liels prieks un pateicība.

Mažeiki pateicās kopienai par visām sadarbībām, kas piecu gadu laikā notikušas, īpaši par sadziedāšanās dažādās formās. Dace Mažeika pateicās par visiem uzaicinājumiem, ko gadu laikā ģimene saņēmusi, un runu noslēdza ar to, ka "Ņujorkas viņai nepietrūks, bet jūs visu tiešām pietrūks."

Viens no atmiņās paliekošiem mirkļiem bija visu sanākušo kopbildes veidošana ar mūsu ceļojošo Latvijas karogu, kas pabijis 28 ASV štatos un nu arī šādā notikumā. Pēc foto zibšņiem sanākušie sadēvēs rokās uz devās gaŗā virtenē pa visu zāli, lai vienotos kopīgās dziesmās.

Neuzzinājām, kas būs jaunais Latvijas vēstnieks ANO, bet skaidrs ir viens – nākamajam pārstāvim vajadzētu ņemt labo piemēru no iepriekšējā.

Lai visu sanākušo pateicības vārdi, lai visu klāt neesošo labās domas un dziesmas spēks dodas līdz Mažeikiem jaunus izaicinājumus un piedzīvojumus!

DAIGA
MAZVĒRSĪTE,
Latvijas radio 2

Ejot cauri lietišķās mākslas darinājumu tirdziņam Vērmanes dārzā Dziesmu svētku un deju laikā kopā ar Sarmu Dindzāni-Van Sant, ik pa brīdim jāpāstājas, lai parunātos ar paziņām. Sarmai tādu ir ļoti ļoti daudz: viņa dzimusi Kanadā, kur iesaistījās visos latviešu pasākumos, tad vairākus gadus pavadīja Minsterē, līdz 1989. gadā ieradās Latvijā.

Svētku nedēļā Sarma pēc ilgiem gadiem satikās ar saviem laikraksta *Atmoda* kolēģiem – Elītu Veidemani, Daci Balodi, Jāni Krūmiņu, Ati Prauliņu un citiem, kā arī apmeklēja Tautas frontes muzeju, kur ieraudzīja divas savas fotogrāfijas un uztaisīja jaunu bildi. Pirms 30 gadiem viņa bija *Atmodas* redakcijas darbiniece, vispirms tulkoja, tad rakstīja pati savus rakstus divatā ar Kārli Streipu, un *Awakening* aiznesa patiesību par Latviju visā pasaulē.

Latvijā viņa sastapa savu mūža mīlestību – CBS speciālkorespondentu Pīteru Van Santu, kas enerģijas pilno meiteni apprecēja un aizveda uz Ameriku. Viņiem ir 3 bērni – Kristīna, Liāna un Lūkass, kuŗu audzināšana bija uz Sarmas pleciem, jo Pīters darba dēļ daudz ceļoja un turpina to darīt. Diemžēl uz Dziesmu svētkiem viņš netika, toties Sarma šogad pirmoreiz dziedāja kopā ar vecāko meitu Kristīnu – viņa ir dalībniece Londonas latviešu kori. Sarma Dindzāne-Van Sant jau kuŗo gadu dzied Ņujorkas latviešu kori un ir kuŗa priekšniece. Šie ir trešie Sarmas Dziesmu svētki Latvijā dalībnieces statusā, taču, ja summētu kopā visus – Kanadā, ASV, Eiropā piedzīvotos –, skaits sajuktu...

Sarmas tēvs Jānis Dindzāns allaž bijis aktīvs latviešu kultūras un sabiedriskais darbinieks, piedalījies Dziesmu svētku rīkošanā, un viņa sirdslieta bija koklētāšana. Jānis Kanadā nodibināja koklētāju kopu *Monreālas koklētājas-daiņotājas*, un vecāku ietekmē visi pieci Dindzānu bērni dziedāja kuŗos, dejoja tautasdejas, piedalījās dziesmu svētkos. Vecākā ģimenē ir Baiba, bet Sarma – jaunākā. Pa vidu abi brāļi – Vincents un Andris, māsa Renāte, arī viņa šovasar baudīja XXVI Dziesmu un XVI Deju svētkus. Taču neviens no viņiem dzīvespriekā un uzņēmībā nevar mēroties ar Sarmu – viņa kopš bērnības ne tikai runā latviski un pat latgaliski, bet arī dzied, dejo, spēlē kokli, cenšoties latvietību ieaudzināt savos bērnos.

– Andrejs Jansons mani gaidīja 10 gadus, lai nāku dziedāt uz Ņujorkas kori, bet es nevarēju, jo koris notika svētdienā. Bet mums tā bija vienīgā brīvā diena, bērniem sporta, Pīters mūžīgi prom. Andrejs teica, lai es bērņus ņemu līdz, bet mēģinājums no 11 līdz 4 viņiem būtu par traku! Protams, es gribēju

dziedāt, bet man bija jāpagaida, lai bērņi drusku paaugas.

Tev pašai gājis kā tautasdziesmā – „dziedot dzimu, dziedot augu”...

Nu ja, kokli spēlēja kopš piecu gadu vecuma. Tad 1976. gadā pārcēlāmies uz Hamiltonu, jo tētis dabūja labāku darbu, arī tur turpināju spēlēt. Gājam latviešu skolā, dejojām *Vainadziņā*, kas dejo arī svētkos šeit šovasar.

nemaz nav vajadzīgi?

Man liekas, ka visus šos gadus, nesajēmuši no Latvijas valdības ne centa, esam varējuši uzriktot pat latviskākus un tradicionālākus svētkus. Nākamie būs Kanadā 2019. gadā, bet tikko dzirdēju par kādiem Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Irījā. Vai tad reiz nebeigsies šī šķirošana: mēs un jūs? Pasaules latviešu dienu kuŗu koncertā

uzturējam savu latvietību līdz pat maniēm bērņiem, kas nav pilnīgi latvieši.

Latvijas latviešiem, pieradinātiem pie valsts un pašvaldību atbalsta, ir grūti saprast, kā var dziedāt kori vai dejojot, ja pašam par visu jāmaksā, ne tikai jāvelti laiks mēģinājumiem un koncertiem.

Andrejs Jansons, vadīdams Ņujorkas latviešu kori, jau

vēkus, kas grib būt daļa no kuŗa, līdz ar to daļa no Latvijas. Ši iespēja būt kopā un runāt latviski daudziem ir ļoti nozīmīga.

Latvijā spriež, ka kori varētu ieviest skolā par obligātu mācību stundu.

Pilnīgi atbalstu. Amerikā arī „atklāj”, ka dziedāt un spēlēt instrumentu ir tik svarīgi smadzeņu attīstībai, bet to nevar iemācīties parastajā skolā, jāiet uz speciālām. Mums, latviešiem, tas nāk viegli, jo ir kuŗu, mūzikas un dziedāšanas kultūra. Ne velti *Atmodā* stāvējām nevis ar šautenēm, bet dziesmām. Dziesma ir daļa no tā, kas mēs esam.

Patiesībā arī Latvijā tagad latvietību nav viegli uzturēt, sevišķi jauniešiem, kam visa pasaule ietilpst telefonā.

Mana vecākā meita tagad studē Londonā jau divus gadus un dzied kori pie Līlijas Zobens. Dzied arī viņas draudzene no Amerikas, abas satikās Gaŗezera vasaras vidusskolā. Viņas satiek ļoti daudzus no Latvijas izbraukušus latviešus, un mani uztrauc izbraukušo attieksme – lādēt Latviju. Sūdzēties, ka te nekā nav, ka nevar dabūt darbu? Es esmu dzirdējusi pilnīgi pretējo, ka te ir darbs, bet nav, kas strādā. Man liekas, ka jāpiespiež sevi, jāņem jebkuŗš darbs, jāstrādā, jāmacās – nekas jau nekritis no gaisa. Var jau strādāt Anglijā fabrikā vai veikalā – nu, labi, ja var sapelnīt un patīk. Bet viņiem ir bērņi, kas, nodzīvojuši piecus gadus Anglijā, vairs nerunā latviski! Kā tad mani vecāki? Es nerunāju angļiski, kad sāku iet skolā, tur arī to iemācījos. Iemācījos arī runāt franciski, jo dzīvoju Monreālā. Tad iemācījos vāciski, jo dzīvoju Vācijā. Arī krieviski, kad dzīvoju Latvijā, vismaz alfabētu un pat dažus rupjos vārdus. Bet nevaru saprast, kā, nonākušam Anglijā, Latvija var palikt tik mazsvarīga.

Tev pašai nebija iespēju palikt Latvijā, jo tavs vīrs dara īpašu darbu, kādu Latvijā viņš nevarētu atrast.

Pīters jau vairāk nekā 30 gadus ir korespondents CBS, vienā no trim galvenajām ASV raidstacijām. Mēs satikāmies, kad viņš dzīvoja Londonā – bija ārzemju korespondents; ir dzīvojis arī Maskavā, taisīja reportāžas no Liča kuŗa Irākā. Tad pārcēlāmies uz Ņujorku, jo viņam piedāvāja veidot pārraides seriālā *CBS 48 hours* par slepkavību noslēpumiem Amerikā. Viņš vāc materiālu vienlaikus vairākām sērijām, ceļo pa visu pasauli. Viņam par piezvanīt, ka rit cilvēks gatavs intervijai, un ir jābrauc. Un darba dēļ Pīters nevarēja atlidot uz Simtgades Dziesmu svētkiem, par ko viņam ir ļoti žēl, jo tieši Rīgā satikāmies pirms 29 gadiem. Latvija viņam ir ļoti īpaša vieta, kur ir saknes man un mūsu bērņiem. Ir drusku iemācījis latviešu valodu, palīdzējis bērņus vadīt uz latviešu skolu; cik vien iespējams, piedalās (turpināts 7. lpp.)

Ņujorkas latviešu kori Skonto stadionā 2018. gada vasarā Dziesmu svētkos // FOTO: Kristīna Van Sant

Sarma un Kristīna // FOTO: Adams Wilems

Es koklēju, dziedāju kori *Jaunbalsis* pie Daces Šmites. Un visus tos gadus, kad mācījos Toronto, dejojām gan *Daugaviņā*, gan *Dīzdanci*. Katru vakaru bija, ko darīt, un paldies maniēm vecākiem, kas zināja, cik svarīgi bērņus tajā visā iesaistīt, lai viņi saprastu, ko latvietība viņiem turpmāk nozīmēs.

Ir dzirdētas balsis, jautājot – vai tad nepietiek ar dziesmu un deju svētkiem Latvijā? Varbūt ārzemju dziesmu svētki

3. jūlijā Vērmanes dārzā kultūras ministre Dace Melbārde izteicās, ka tāda „mēs” un „jūs” vairs nav, taču šeit mēs tomēr tiekam dalīti. Tāpat kā A un B kategorijas kori, jo visiem sēdvietu estrādē nepietiek un daudziem koriem bija jāstāv kājās uz bruģa.

Man nepatīk vārds „diaspora”. Es neesmu diaspora, jo mani vecāki tika aizdzīti no dzimtenes, viņiem bija jāglāb savas dzīvības un jāiet trimdā. Un patiem četrdesmit gadiem mēs

pirms daudziem gadiem uzsāka draudzēties ar Latvijas kuŗiem un komponistiem, mēs to turpinām. Mēs nupat uzņēmām kori *Balsis*, nākamgad brauks Gints Ceplenieks, bijuši arī Ivars Cinkuss, Romāns Vanags, Sigvards Kļava un Agita Ikauniece. Diriģents Ints Teterovskis mums ir labs draugs, ciemojies pie mums piecas reizes, ir redzējis un saprot, kā notiek mūsu darbošanās. Tas ir veids, kā mēs uzturam saites starp latviešiem – mūsu draugi brauc pie mums, mēs uz Latviju, lai dziedātu, un nejutām lielu starpību. Bet, atbraucot uz Latviju, sāk likties, ka varbūt šeit neesam vajadzīgi.

Irīja saņem daudz no diasporai piešķirtās Latvijas valsts naudas. Daudz aiziet latviešiem Luksemburgā, Briselē. Tikai nesen naudu sāka pieprasīt Ņūdžersijas latviešu skola, kopš aizpildīja 30 lappuses ar informāciju. Kādreiz mēs bijām vajadzīgi, bet pēdējos gados, kad tik daudzi ir izbraukuši no Latvijas... Baidos, ka šī rīvēšanās kļūs tikai lielāka.

Vai Ņujorkas latviešu sabiedrībā arī jūtama kāda „rīvēšanās”?

Vismaz ne mūsu kori, kas pastāv jau 60 gadus. Mums ir ģimenes kori, kuŗā dzied jau trešā paaudze. Arī nelatvieši, piemēram, Sandras Gendrikovas vīrs un pameita – abi vācieši. Dzied amerikāņi un Latvijas latvieši, kuŗi uz laiku strādā vai macās Ņujorkā. Kori esam kā viena liela ģimene. Pieņemam visus, un mums nav balss pārbaudījumu – neatraidīsim cil-

POLS GOUBLS*

Jāpretojas aicinājumiem aizmirst pagātņi

Kad Latvijas Okupācijas mūzejs vēra durvis pirms 25 gadiem, tikai paši jaunākie Latvijas ļaudis neatcerējās okupāciju. Lielajam iedzīvotāju vairākumam viņu pašu rūgtā pieredze atsauc atmiņā okupācijas nozīmi. Viņi bija pieredzējuši savu tuvāko un draugu ciešanas, deportācijas un pat nāvi. Viņiem nebija jāstāsta, ko nozīmē okupācija. Viņiem bija tikai jāatsauc atmiņā tos piecdesmit gadus ilgos šausmu aspektus, kas viņus nebija skāruši tieši vai kas viņiem bija aizmirsuši.

Tie bija svarīgi uzdevumi, un Latvijas Okupācijas mūzejs spēlēja nozīmīgu lomu, lai tos veiktu. Neviens cits institūcija Latvijā nav darījusi tik daudz, lai gādātu, ka latvieši un viņu draugi atceras, kas notika un kāpēc. Un tāpēc neviens cits institūcija nav darījusi tik daudz, lai gādātu, ka okupācijas šausmas nekad neaizmirstos. Tā savukārt ir galvenā gandrīz drošā garantija, ka tās neatkārtosies.

Tajā pašā laikā ir svarīgi atgādināt, ka Latvijas Okupācijas mūzeja un Latvijas tautas dzīvē pirmie 25 gadi nav tik svarīgi kā

nākamie. Laikam paejot, to cilvēku skaits, kam ir tieša okupācijas pieredze vai zināšanas, mūsdienās ir kļuvis mazāks nekā jebkad agrāk. Tie, kas bija 21 gadu veci, kad okupācija beidzās 1991. gadā, tagad saņieguši teju 50 gadu vecumu. Tas nozīmē, ka aptuveni tikai vienam no četriem ir tādas tiešas atmiņas par okupāciju, kādas bija gandrīz ikvienam, kad mūzejs vēra savas durvis.

Tik tiešām, zinām, ka pienāks laiks, kad Latvijā nebūs vairs neviena, kam ir tiešas personīgas atmiņas par okupāciju. Un mēs visi ceram, ka Latvija un tās tauta nekad nebūs atkal pakļauta okupācijai. Tāpēc daudzi tagad teic, ka ir laiks okupācijas laika šausmas atstāt pagātnē un koncentrēties uz tagadni un nākotni vai pat mainīt mūzeja vēstījumu no okupācijas būtības dokumentēšanas uz Latvijas tautas un tās draugu uzvaru pār okupāciju. Lai gan nevienam nebūtu jāsamazina uzvaras nozīme, ir svarīgi iemesli, kāpēc Latvijas Okupācijas mūzejs nedrīkst nekad mainīt savu misiju un kāpēc

ši misija un mūzeja sākotnējais nolūks ir svarīgāki tagad nekā jebkad agrāk.

Pirmo iemeslu esmu jau minējis. Ar katru aizejošo gadu samazinās to cilvēku skaits, kuŗiem ir tieša okupācijas pieredze un atmiņas. Drīz tādu vairs nebūs. Tas nozīmē, ka mūzejam jāuztur dzīvas šīs atmiņas. 1993. gadā mūzeja uzdevums bija sakopot latviešu atmiņas par okupāciju, bet tagad tam jāuzņemas atbildība, ka latvieši un pasaule okupāciju neaizmirst. Tas nav viegls uzdevums laikā, kad daudzi Latvijā un it sevišķi ārzemēs mudina ļaudis skatīties uz priekšu un ne atpakaļ: pārvarēt pagātņi, to aizmirstot. Šādiem mudinājumiem jāpretojas, jo tie var tikai pieaugt un apdraudēt okupācijas izpratni to vidū, kas ir par jauniem, lai to atcerētos. Ja tas notiks, latvieši aizmirsīs vienu no tiem nacionālajiem pārdzīvojumiem, kas tos veidoja par tiem, kas viņi ir, un viņi zaudēs ceļa zīmes, kas nepieciešamas tālākajam ceļam. Saglabāt atmiņu ir Okupācijas mūzeja uzdevums.

Otrs iemesls ir vēl daudz svarīgāks. Paejot laikam, cilvēki neizbēgami maina pagātņi. Diezgan bieži viņi notikumus iztēlo maigākus nekā tie bija, iestāstot sev un citiem, kuŗi ir vairāk nekā gatavi dzirdēt, ka pagātnes notikumi nebija tik svarīgi vai tik briesmīgi, kā tos iztēlo "vecie ļaudis". Vai pretēji – viņi attīsta stāstu, kuŗā pagātne tēlota drūmāka, nekā tā bija, visu uzmanību veltot upuriem, nevis latviešu patriotu varonīgajiem centieniem pretoties. Ar savām izstādēm un ar savu darbību Latvijas skolās un sabiedrībā mūzejs var palīdzēt novērst šos divus apdraudējumus. Okupācijas vēsture ir un vienmēr būs ne tikai vēsture par padomju Krievijas īstenoto apspiešanas un iznīcināšanas politiku, bet arī stāsts par latviešiem, jauniem un veciem, pazīstamiem un nepazīstamiem, kuŗi uzturēja dzīvu sapni par Latviju. To aizmirst būtu sliktāk nekā aizmirst okupācijas šausmas.

Trešais iemesls ir vienkāršs. Nav neviena cita, kas varētu veikt šo darbu. Arvien mazāk

cilvēku un institūciju runā par okupāciju. Arvien mazāk grāmatu stāsta par to, kas toreiz notika un kāpēc. Un arvien mazākam Latvijas apmeklētāju skaitam ir kāda cita vieta, kur uzzināt par okupāciju. Latvijas Okupācijas mūzejs ir teju vienīgā vieta, un nākamajos gadu desmitos tā kļūs vienīgā. Tas nedrīkst būt iemesls padoties un mainīt mūzeja misiju. Tā vietā jādubulto spēki un jāgādā, ka mūzeja sākotnējā misija paliek nemainīga: atcerēties un atgādināt to, kas notika un kāpēc, turpināt parādīt padomju režīma noziegumus Latvijā un cildināt Latvijas tautas apbrīnojamo pretošanos un izturību. Okupācijas mūzejā rādītie notikumi paliek dzīvi latviešu atmiņā uz mūžīgiem laikiem kā pote, kas pasargā no jebkuŗas iespējas, ka tie jebkad varētu atkārtoties.

* P. Goubla rakstisks sveiciens Okupācijas mūzeja 25. gadadienā.

DAIGA
MAZVĒRSĪTE,
Latvijas radio 2

(Turpināts no 6. lpp.)

visos latviešu sarīkojumos.

Jums visiem pieciem ir pašūdināti latviešu tautastēpi.

Pitērs pat deĶoja tautasdeĶas Londonas latviešu kopā, kad tur dzīvojām. Tagad nāk uz visiem maniem koncertiem, sēĶ 1. rindā un filmē, jo es ļoti bieĶi dziedu solo. Koŗa priekšnieces amatu es uzņēmos sakarā ar Latvijas Simtgadi, strādāju kopā ar Ilzi Kancāni. Mums gan nevienam neko „nesedza” braukšanai uz Dziesmu svētkiem, dzīvojām, kur katrs bijām sarunājuši.

Kā Ņujorkas koris tika galā ar Dziesmu svētku repertuāru?

Par laimi, šogad viss ir ierakstīts, notis un vārdi, var klausīties un mācīties. Turklāt mūsu diriģente iespēlēja katrai balsij savu partiju. Mēs arī mēģinām daudz.

Esmu vienisprātis ar Intu Teterovski, ka galvenais ir mūsu tautasdziesmas. Un cilvēkiem Latvijā un ārpus Latvijas dziesmu svētkos gribas dzirdēt tās dziesmas, ko viņi mīl. Ķoti patīk „Ķērbies saule sudrabotā”, ko dziedāĶām Vērmanes dārzā. Protams, „Saule, Pērkons, Daugava” ir iemīļota. Mani apmierina šī gada repertuārs, kur ir daĶi grūti, daĶi skaisti gabali.

Jums tēpus nešuj par pašvaldības naudu.

Katram ir sava novada tautastēpjs. DaĶos koncertos dāmas velk melnas kleitas un vīri

– melnus uzvalkus, tādu sevišķu tēpu mums nav. Tā kā esam Ņujorkas pavalsts koris, mūsu diriģente Laura pavada daudz laika, rakstot projektus un pieprasot naudu no pavalsts, un esam šo to saņēmuši, jo ir paredzēts budĶets kultūrai. No koncertiem gan neko nepelnām, tikai sedzam izdevumus.

Jūs darbojaties saskaņā ar pirmā perioda Dziesmu svētku modeli, kad kori balstījās uz kopējo entuziasmu un biļetes koncertos tika pārdotas, lai segtu rikošanas izdevumus. Tagad Dziesmu svētkos tiek ieguldīti miljoni.

Jā, milzīga nauda, kur tā tiek ņemta? Taču es nevaru iedomāties, ka Kanadas dziesmu svētkos, kas darbojušies 60 gadus, mums kāds no valsts noteiktu – kad, kur, kā un cik! Bet mums arī neko nemaksā no valsts, un es tā arī uzaugu – spēlēju kokli sešu gadu vecumā un biju jaunākā dziesmu svētku dalībniece. Gaidām visus nākamgad Toronto. Es arī vēl esmu Kanadas pilsone, man ir Kanadas un Latvijas pases. Brauksim ar Ņujorkas kori, un sabrauks latvieši no visurienes. Mēs esam visur un ietekmējam zemes, kur esam. Tas ir *super*, ka varam aizbraukt uz Austrāliju un tur ir draugi, ar kuŗiem runāt un dziedāt latviski. Tā ir tā lielā bagātība, ko esam saņēmuši no mūsu kultūras, tradīcijām. Būt latvietei – tā nav pat mana

izvēle, bet es tā esmu! Latvijas latviešiem to ir grūti iedomāties – nākt no citurienes, dziedāt, deĶot, mācīt latviešu valodu saviem bērniem. Valodu, kuŗa runā 2 miljoni. Jā, bet runā visā pasaulē.

Par latviešu vienotību runājot – svētku dalībniekiem veļtītajā koncertā Skonto stadionā nedziedāja neviens trimdas jeb „ārlatvietis”, un viss šovs bija veļtījums Latvijas populārās mūzikas attīstībai. Arī koncertu programmās maz pārstāvēts trimdinieku devums. Laikam rīkotājiem nelīkās, ka tas būtu svarīgi.

Man jau patīk, kā Šipsi dzied savu dziesmu *Pilnīgi viens*, bet tā šovu lieta mums ir drusku sveša, neiet pie sirds. Būtu bijis interesanti uzaicināt *Akaci* vai Kristapu Grasi.

Tu varētu ne sliktāk par Imantu Dimantu koklēt un dziedāt.

Būtu jauki kādu mazu folkloras grupīņu izveidot un pabraukāt. Šopavas ar dziedāju Ņujorkā duetā ar Ivaru Stonīnu Raimonda Paula dziesmas. Mēs varētu kāzās un ballītēs uzstāties, tad uz Latviju turē atbraukt kā Ņujorkas Nora un Viktors!

Kā tev liekas – kas kopumā šais gados Latvijā mainījies uz labu?

Rīgā ir ļoti daudz ārzemnieku, dzird angļu, vācu valodu. Mazāk krievu. Atbraucot vienmēr redz kaut ko jaunu – bibliotēku,

mākslu, ārzemju klases restorānus, bet, galvenais, mūsu starptautiskās klases koŗus. Latvija ir mūsu „zaļā zeme” – daba,

garšīgs ēdiens, skaistums, pilnētas ir sakoptas, sevišķi Rīga. Viss ir pozitīvi, ja vien būtu labāki ceļi.

Sarmas latviskā bagātība – valoda un dziesma!

Sarma (no labās), Ilze Kancāne, Sandra Gendrikova-Bayer gatavojas dziesmu svētku gāĶienam // FOTO: Adams Wilems

Dziesmu svētku atskaņas

Kas ir virtuālais koris?

Plašsaziņu līdzekļu aptaujā par XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku emocionālo pacēlumu asprātīgu apzīmējumu izteicis viesis no Sidnejas – Austrālijas latviešu 55. Kultūras dienu vadītājs **Jānis Čечиņš** – Viņš konferencē stāstījis, ka ikgadējās kultūras dienas ir Austrālijas latviešu Dziesmu svētki un **lielā latviskuma pote**. Pirms kāda laika Sidnejā darboties pārtraucis jauktais koris, bet pirms svētkiem 30 dziedāt gribetāji atkal sapulcējušies kopā un kļuvuši par daļu no Austrālijas virtuālā koŗa *Atbals*. Virtuālais koris – tas nozīmē, ka cilvēki no ieskaņojumiem paši iemācās dziesmas un nedēļas nogalēs samēģina kopā. Melburnā pirms diviem gadiem nodibinājies vīru koris *Veseris*, kas atbraucis uz Rīgu.

Kaut ceļā pāiet piecas stundas...

Stokholmas latviešu koŗa dalībniekam **Jurim Zariņam** prieks, ka latvieši dzied ne tikai Rīgā, Latvijā, bet visā pasaulē – Stok-

holmā, Oslo, Amerikā. Stokholmas koris bijis Dziesmu svētku dalībnieks jau 2013. gadā. Zariņam tā dziesmu būšana ļoti patīk un ir svarīgi piedalīties. Kaut arī ceļā līdz Stokholmai pāiet piecas stundas, lai piedalītos mēģinājumos, Juris vienmēr ir klāt. Atalgojums tam visam ir emocijas Latvijas Simtgades svētkos. Viņa vēlējums – lai nākotnē valsts divsimtgade tiktu svinēta tikpat vērienīgi!

Astoņarpus stundas pie datora...

Konferences „Latvieši pasaulē – piederīgi Latvijai” dalībniece **Ingrīda Jansone** no ASV stāsta, ka šogad Ņujorkā notiek simts sarīkojumu par godu Latvijas Simtgadei. Koncertēt un spēlēt teātri brauc viesi no Latvijas. Vislielākā pateicība Latvijai par atbalstu diasporai. Ingrīda astoņarpus stundas nosēdējusi pie datora, lai dabūtu biļetes uz Dziesmu un Deju svētkiem. Garīgās mūzikas koncerts Domā bijis savilņojošs un fantastisks: „Visiem novēlu turpināt kopt latviskās tradīcijas un saglabāt svēto latvisko mantojumu!”

Zigmars Liepiņš, Jānis Peters un Māra Zālite

Japāņu koris dzied tikai latviski

Vai pamanījāt, ka Dziesmu un Deju svētku dalībnieku vidū ir japāņi? Tālajā Uzlecošās saules zemē ir koris *Gaisma*, kas apgūst repertuāru, izturēja atlasu, piedalījās gājienā un kāpa uz skatuves Rīgā.

„Koristus vieno mīlestība pret dziedāšanu. Mēs apzināmies, ka latviešiem ir svarīgi dziedāt kopā, bet japāņiem nav tāda konteksta,” Latvijas Radio raidījumā stāstīja Daiki Horiguči no Japānas.

2008. gadā japāņi viesojās

dziesmu svētkos, un jau nākamajā gadā Japānas–Latvijas mūzikas asociācija izveidoja kori *Gaisma*, kas dzied tikai latviski. Viņus iedvesmoja latviešu mīlestība pret dziedāšanu. Šogad *Gaisma*, uzstājās kopā ar citiem koŗiem 3. jūlijā VEF Kultūras pilī, sniedza solo koncertu 4. jūlijā Anglikāņu baznīcā, piedalījās Dziesmu svētku noslēguma koncertā.

Ziņas sakopojis
PĒTERIS KĀRLSŅONS

// FOTO: IMANTS URTĀNS

Kā igauņi kļuva par latviešu Dziesmu un Deju svētku dalībniekiem

Igauņu deļotāji no pierobežas Hānjas ciemata it kā pa jokam, it kā nopietni pirms pāris gadiem apņēmas tikt uz latviešu deļu svētkiem. Palīdzot latviešu draugiem, viņiem tas patiešām izdevās – igauņi startēja kā Vec-laicenes deļu kopa *Korneti*.

„Tas sākās kā joks. Jokojamies, ka Somijas svētkos esam piedalījušies, Igaunijas arī, vajadzētu arī pie kaimiņiem latviešiem,” stāstīja deļu kopas *Korneti* dalībnieks Aigars Tūsiss. Savukārt *Korneti* dalībnieks Sulevs Krāms min: „Esam Igaunijā bijuši dažādos festivālos, pasaulē dažādās vietās, tāpēc tas šķīta kā izaicinājums.

Līdztekus igauņu vadītājam Ulvi Tomikai latviešu deļas sāka mācīt Einārs Strapcāns no Jaunalūksnes, palīdzēt igauņiem tikt uz *Daugavas* stadionu kā misiju uztvēra Vec-laicenes Tautas nama vadītāja Maija Rozīte. Tā tika dibināta Vec-laicenes vecākās paaudzēs deļu kopa *Korneti*, kuŗā deļo deļiņi pāri. Latviešu deļas mācoties, igauņiem visvairāk noguruši ikšķī. Lai gan novadā visi zinājuši, ka *Korneti* patiesībā ir igauņi, skatēs tomēr raudzīja, vai komisija šo mazo blēdību nemanīs. „Nervozēju, ka tik nepamana. Skatījos, kā žūrija reaģē, vai saprot, ka tie ir igauņi

vai ne. Ka tik mūsu viltību nepamana,” stāstīja Rozīte. „Nekādas maskēšanās jau nebija. Apģērbā varbūt puīšiem vestes atšķīrās, meitenēm šīs tas. Bet kopumā tā taču ir vecā Livonija,” sacīja Tūsiss. „Visvairāk atbalstu saņēmam no citiem latviešu deļotājiem. Viņi ir ļoti draudzīgi. Ja igauņiem var just savstarpēju konkurenci, bet latviešu grupas vienmēr saka, ka ir labi. Ja paši uz sevi lamājamies un mums liekas, ka bija slikti, latvieši uzmundrinās.

Igauņi solījušies arī turpmāk uzstāties kā *Korneti*, arī šovasar gaidāmajos novada pļaujas svētkos.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

Latvija
100Nacionālajā digitālajā
bibliotēkā tapusi

“Dziesmu svētku krātuve”

Sagaidot XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkus, Latvijas Nacionālajā digitālajā bibliotēkā ir izveidota jauna digitālā kolekcija “Dziesmu svētku krātuve” <https://dziesmusvetki.lndb.lv>. Tajā apkopoti daudzveidīgi materiāli par Vispārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku vēsturi un attīstību laikā no svētku pirmsākumiem pirms 145 gadiem (1873. gadā) līdz pat mūsdienām. Kolekcija ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) un sadarbības partneru dāvana sabiedrībai Latvijas valsts Simtgades Dziesmu un Deju svētkos!

Kolekciju veido gandrīz 3000 digitalizētas kultūras vērtības – attēli, plakāti, fotogrāfijas, publikācijas, svētku organizācijas dokumenti, nošu izdevumi, skaņu ieraksti, virsdiriģentu un virsvadītāju atmiņu stāsti un citi materiāli. Kolekciju veidojusi LNB sadarbībā ar Latvijas Nacionālo arhīvu, Latvijas Nacionālo kultūras centru, Latvijas Radio, Rakstniecības un mūzikas muzeju, Latvijas Nacionālo vēstures muzeju, Madonas novadpētniecības un mākslas muzeju, Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeju un Latvijas Universitātes Latvijas Vēstures institūta Etnografisko materiālu krātuvi. Kolekcija tapusi ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda un valsts budžeta finansiālu atbalstu.

***

Iestādīts trešais Latvijas
Simgades ozols Kanadā

Atzīmējot Latvijas valstiskuma Simtgadi, 5. jūlijā Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums kopā ar Otavas mēru Džimu Vatsonu (*Jim Watson*), pirmiedzīvotāju algonkvīnu pārstāviem, Baltijas-Ziemeļvalstu vēstniecību un Eiropas Savienības delegācijas vadību, Latviešu Nacionālās apvienības Kanadā prezidentu Andri Kēsteri, Otavas ev. lut. Miera draudzes mācītāju Ilmāru Zvirgzdu, kā arī ar kuplu latviešu kopienas līdzdalību, Kanadas federālajā galvaspilsētā piedalījās svinīgā Simtgades ozola stādīšanas ceremonijā.

Sarkanozols ir iestādīts Stratkonas parkā (*Strathcona Park, Sandy Hill*) skaistā vietā pie Rido (*Rideau*) upes.

***

Diasporas izglītotāju
forums 2018

Lai kopīgi meklētu atbildes uz jautājumiem, kādam jābūt latviskam mācību saturam diasporas

izglītībā, kā organizēt latvisko izglītību diasporai un sadarbību ar Latvijas institūcijām un kā piesaistīt dažādu vecumu bērnus, jauniešus un pieaugušos, Izglītības un zinātnes ministrija 10. jūlijā rīkoja Diasporas izglītotāju forumu. Diasporas izglītotāju forums ir pirmreizējs notikums, kas tiek organizēts ar mērķi pulcēt ārvalstīs dzīvojošus latviešus, nedēļas nogales skolu bērnu vecākus, izglītotājus un citus interesentus, kam rūp latviešu valodas un kultūras apguve ārvalstīs.

***

Atdejas dainas angļu valodā

Plaši izplatīts uzskats, ka latviešu dainas nav iespējams atdejas citās valodās, jo īpaši angļiski, taču ik gadsimta ceturksni kāds tulkotājs mēģina pierādīt pretējo, lai vismaz daļēji iepazīstinātu latviski nelošos ar latviešu folkloras maģisko spēku, poētiku un latvieša unikālo dvēseli.

Grāmatas “Dainas” vāks

Dainu izlase Ievas Auziņas *Szentivanyi* sakārtojumā un interpretācijā (viņa arī komentāru autore) pirmo reizi tik plašā apjomā piedāvā ieskatu latviešu tautas vērtību sistēmā. Grāmatas mākslinieks Zigmunds Lapsa.

Dainas apkopotas 12 nodaļās – *Ancient Latvian Wisdom; Mother Dearest; The Role of Fathers; Virtues – or Lack Thereof; The Gift of Work and Song; Choosing a Spouse; “Deargod”; Love and Marriage; Love of Homeland; The Misery of Serfdom; At the End of Life; Character Sketches; Short Short Stories* – un raksturo senā latvieša dzīves ritumu, nozīmīgākos notikumus, arī asprātību un humoru.

Dainas grāmatā publicētas paralēli latviešu un angļu valodā ar plašiem komentāriem angļu valodā, skaidrojot dainās minētās reālijas un paradumus.

Grāmatu meklē www.apgads-mansards.lv, grāmatnīcās un bibliotēkās visā Latvijā. (Pēc laikraksta *Latvietis*).

***

Latviešu dizaineres
Annas Faniginas

gredzenu izstāde Atēnās

5. jūlijā vēsturiskās Atēnu Akropolis piekāpē *Eleni Marneri Creative Gallery* tika atklāta latviešu dizaineres Annas Faniginas gredzenu izstāde. Šie gredzeni ir no “grieķu kolekcijas” un ir mākslinieces veltījums Senās Grieķijas kultūrai. Izstādes nosaukumā izmantotais “Kuģu saraksts” ir minēts Homēra eposa “Iliāda” otrajā dziedājumā, kurā uzskaitīti kuģi, kas bija sapulcējušies no visām

grieķu zemēm, lai iekarotu Troju. Lai arī izstāde pieredzējusi jau vairākus ceļojumus ārpus Latvijas, tās nonākšana Atēnās ir īpaši simboliska, jo ir kā atgriešanās pie Eiropas kultūras pirmavota.

Izstādē eksponētie gredzeni simbolizē kuģus, kas paliek uz rokas kā ceļabiedrs ikdienas prieku un rūpju viņos. Unikālās rotas ir darinātas no sudraba un *electrum* (zelta un sudraba sakausējuma). Gredzenu “ūdenszīmes” ir to akmeņos iegravētie vēstījumi no sengrieķu eposiem. Tie atgādina par vienkāršām un nemainīgi būtiskām vērtībām dzīvē – mīlestību, prieku, draudzību, ceļavēju pilnās burās un nemītīgu virzību uz priekšu. Kolekcijai izvēlēti jūras tematikai atbilstošākie akmeņi – heliodori, topāzi, kvarci un akvamarīni. Izstādes atklāšanā Latvijas vēstniecības darbinieki sveica mākslinieces Annu Faniginu un apsprieda iespēju gredzenus izrādīt arī Kiprā. Mākslinieces juvelierizstrādājumi tiek izmantoti Latvijas Simtgades publiskās diplomātijas ietvarā. Izstāde galerijā *Eleni Marneri Creative Gallery* būs apskatāma līdz 31. jūlijam.

Anna Fanigina ir rotu dizainere un zīmola *VERBA* radītāja. Pēc savas pirmās izglītības matemātikas pasniedzēja vēlāk absolvējusi arī metalmākslas dizaina nodaļu Rīgas Lietišķās mākslas kolledžā. Kā dizainere piedalījies daudzās mākslas izstādēs Latvijā, Lietuvā, Krievijā, Somijā, Vācijā un Itālijā. Ne tikai Latvijas, bet arī Somijas un Krievijas dizaina un juveliermākslas konkursa laureāte, Sanktpēterburgas Ermitāžas Mūzeja antīkās nodaļas arheoloģisko ekspedīciju dalībniece. Mākslinieces darbi atrodas Latvijas dekoratīvi lietišķās mākslas muzejā un Lučiano Benetona kolekcijā *Imago Mundi* Itālijā.

***

Kairā skatās Latvijas gleznas

2. jūlijā par godu Latvijas Republikas proklamēšanas 100. gadadienai Latvijas vēstniecība Ēģiptē sadarbībā ar Ēģiptes Kultūras ministriju un Latvijas mākslas galeriju ASŪNA svinīgi atvēra Latvijas mūsdienu gleznotāju izstādi. Izstādē ir izstādīti 13 Latvijas mūsdienu gleznotāju darbi. Izstādi atklāja Latvijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Ēģiptē Iveta Šulca, Ēģiptes Kultūras ministrijas Starptautisko kultūras attiecību departamenta vadītāja Dr. Heba Jusefa (*Dr. Heba Youssef*) un Latvijas mākslas galerijas ASŪNA direktore Bārbala Gulbe. Vēstniece uzrunā uzsvēra kultūras vienojošo raksturu. 1918. gadā, latviešiem apvienojoties, tika dibināta Lat-

LIELBRITANIJA. Vēstniece Baiba Braže izplatījusi atklātu vēstuli par Latvijas pilsoņu informēšanu *Brexit* procesā. “Godātie latviešu diasporas organizāciju, nedēļas nogales skolu, folkloras kopu, radošo grupu un mediju pārstāvji Apvienotajā Karalistē! Apvienotās Karalistes (AK) uzsāktais *Brexit* process ir aktualizējis virkni praktisku jautājumu, kas ietekmēs arī AK dzīvojošo tautiešu ikdienas dzīvi. Latvijas valdība ir skaidri definējusi, ka viens no būtiskākajiem jautājumiem *Brexit* procesā ir turpmāka Latvijas pilsoņu tiesību nodrošināšana AK. Sarežģītajā un smagajā sarunu procesā starp Eiropas Savienību (ES) un AK arvien skaidrākas aprises iegūst arī ES pilsoņiem garantētās tiesības, kā arī nepieciešamās prasības, lai šīs tiesības izmantotu. Tieši tāpēc vēlos aicināt Jūs personīgi izmantot savu lomu, kontaktus un zināšanas latviešu kopienā, lai AK dzīvojošie tautieši saņemtu patiesu informāciju un padomus par tiesībām un pienākumiem. Tikai ar mūsu kopīgiem spēkiem un sadarbību varēsim palīdzēt AK dzīvojošajiem Latvijas pilsoņiem saņemt kvalitatīvu informāciju par tiesībām un pienākumiem, turpinot dzīvot, strādāt un mācīties AK. ES pilsoņu tiesību nodrošināšana ir viens no būtiskiem jautājumiem, kuŗam vēstniecība vēlētos īpaši pievērsties arī ikgadējā diasporas organizāciju pārstāvju sanāksmē, kuŗu provizoriski plānojam rīkot š. g. 27. oktobrī. Ielūgumi un sanāksmes darba kārtība diasporas organizācijām tiks nosūtīti atsevišķi. Latvijas vēstniecība Apvienotajā Karalistē. Adrese: 45 *Nottingham Place, Londona, W1U 5LY* Telefons: +44 (0) 20 731 200 41; Fakss: 44 (0) 20 731 200 42; E-pasts: embassy.uk@mfa.gov.lv.”

VĀCIJA. Satversmes tiesas tiesneši bija devušies oficiālā vizītē uz Vācijas pilsētu Karlsrūi, kur tikās ar Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas un Vācijas Federālās Augstākās tiesas tiesnešiem. Vizīte tika atklāta ar viesošanos Vācijas Federālajā Augstākajā tiesā. Tikšanās laikā Satversmes tiesas tiesnešiem bija iespēja detalizētāk izziņāt Vācijas Federālās Augstākās tiesas lomu Vācijas tiesiskajā sistēmā, kā arī iepazīties ar minētās tiesas darba organizāciju. Tiesneši piedalījās kopīgā diskusijā par aktuāliem konstitucionālo tiesību jautājumiem. Vizītes turpinājumā Vācijas Federālajā Konstitucionālajā tiesā notiks divas darba sesijas. Tajās tika diskutēts par četriem abu valstu konstitucionālajām tiesām nozīmīgiem tematiem. Pirmo darba sesiju vadīja Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas priekšsēdis Andreass Fokūle. Šajā sesijā tiesneši runāja par nacionālo konstitucionālo tiesu dialogu ar Eiropas tiesām, kā arī apsprieda Satversmes tiesas un Vācijas Federālās Konstitucionālās tiesas jaunākos nolēumus.

MOLDOVA. Latvijas vēstnieks Moldovā Atis Lots atvadu vizītē tikās ar Moldovas Republikas prezidentu Igoru Dodonu. Sarunā vēstnieks uzsvēra, ka Latvija ir ES attīstības modeļa piekritēja un tā turpinās atbalstīt Moldovas Republiku, nododot savu ES integrācijas pieredzi. Vienlaikus A. Lots arī norādīja, ka tas ir pašas Moldovas ziņā, izvēlēties sev vēlamu attīstības virzienu un tempu, kas būs īpaši aktuāli š. g. rudenī gaidāmo parlamenta vēlēšanu kontekstā. Vēstnieks uzteica panākto progresu Pārņēstas jautājuma noregulējuma procesā saistībā ar t.s. EDSO Berlīnes protokola nosacījumu izpildi. Moldovas prezidents pateicās vēstniekam par ieguldījumu abu valstu divpusējo attiecību veicināšanā un Latvijas atbalstu Moldovai divpusējo sadarbības projektu ietvaros, kā arī novēlēja veiksmi tālākajā diplomātiskajā dienestā. Atis Lots Latvijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Moldovas Republikā amatu ieņēma kopš 2016. gada 6. septembra.

***

Itālijas prezidents un
viņa meita apmeklēja Latviju

Latviju valsts vizītē apmeklēja Itālijas prezidents Serdžo Matarrella un viņa meita Laura Matarrella, kuŗai ir Itālijas pirmās lēdijas statuss un loma. Vizīte veltīta Latvijas valsts Simtgadei un iecerēts, ka tā stiprinās abu valstu divpusējās attiecības, kā arī sadarbību Eiropas Savienībā un NATO. Matarrella un Itālijas pirmā lēdija sākotnēji tikās ar Latvijas Valsts prezidentu Raimonu Vējoni un viņa kundzi Ivetu Vējoni, kam sekoja delegāciju tikšanās un ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa. Vizītes ietvaros Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) notika Itālijas prezidenta un Itālijas pirmās lēdijas grāmatas dāvināšanas ceremonija Tautas grāmatu plauktam, kā arī Itālijas izstādes “Latvijas starptautiskā atzišana” atklāšana.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

“Latvija augstu novērtē Itālijas lomu neatkarīgas Latvijas izveidošanā un atjaunošanā un Itālijas ieguldījumu mūsu valsts attīstībā un tās demokrātijas un tiesiskuma stiprināšanā, palīdzot Latvijai pievienoties Rietumu valstu saimei – gan NATO, gan ES, gan eirozonai. Mums ir jāturpina stiprināt Eiropas solidaritāti, veidojot vienotu, drošu un ekonomiski attīstītu Eiropu,” sacīja Raimonds Vējonis.

Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis Itālijas prezidentam piešķīris Triju Zvaigžņu ordeņa I šķiru, ordeņa ķēdi un iecēlis viņu par ordeņa lielkrusta komandieri, liecina Ordeņu kapitula paziņojums *Latvijas Vēstnesī*. Itālijas pirmajai lēdijai tiks piešķirta Triju Zvaigžņu ordeņa I šķira, un viņa iecelta par ordeņa lielkrusta komandieri. Itālijas prezidents un viņa meita apmeklēja izstādi “Ciao! Niklāvs Strunke Itālijā. 20. gadsimta 20. gadi” Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā.

***

Latvijā ierodas Kanadas premjērministrs

10. jūlijā Latvijā darba vizītē ieradās Kanadas premjērministrs Džastins Trudo.

Tiekoties ar Ministru prezidentu Māri Kučinski, Trudo pārrunāja Latvijas un Kanadas turpmākās sadarbības iespējas, pievērsoties arī ekonomiskajai sadarbībai. Tika apspriesta gatavošanās NATO galotņu apspriedei (samitam) Briselē un Eiropas Savienības un Kanadas attiecībām. Vizītes laikā Trudo tikās arī ar Valsts prezidentu Raimondu Vējoni un apmeklēja Kanadas karavīrus, kuŗi dienesta pienākumus pilda Latvijā NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas ietvaros.

***

Ādažu bazē izveido Daudznacionālo divīzijas “Ziemeļi” stābu

Istenojot vienošanos Dānijas, Latvijas un Igaunijas starpā, Ādažu bazē tiks izveidots Daudznacionālais divīzijas “Ziemeļi” stābs, kas būs atbildīgs par aizsardzības plānošanu un īstenošanu Baltijas reģionā, aģentūru LETA informēja Aizsardzības ministrijas (AM) Militāri publisko attiecību departamenta pārstāve **Anete Gnēze**. Daudznacionālā divīzijas “Ziemeļi” stāba uzdevumi būs aizsardzības plānošana, militāro mācību un aktivitāšu organizēšana un īstenošana, lai palielinātu iesaistīto valstu savstarpējo savietojamību un spēju kopīgi veikt aizsardzības uzdevumus. Jaunizveidotais stābs pilnībā atbilst NATO operacionālajai analīzei un būs daļa no NATO kopējās komandķēdes, kas būs atbildīgs par aizsardzību Baltijas reģionā.

OECD ģenerālsēkretārs Gurija viesojas LDDK

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (*Organisation of Economic Development and Cooperation, OECD*) ģenerālsēkretārs Anhels Gurija savas vizītes laikā Latvijā viesojās Latvijas Darba devēju konfederācijā (LDDK), lai pārrunātu darba devēju lomu ekonomikas stiprināšanā.

LDDK ģenerāldirektore Līga Meņģelšone uzsvēra, ka darba devēji aktīvi strādā pie sekojošu prioritāšu īstenošanas – konkurētspējas un produktivitātes paaugstināšana, kvalificēta darbaspēka pieejamība, maksas par elektroenerģiju samazināšana, veselības sistēmas reforma un sociālā dialoga stiprināšana. Esam gandarīti, ka LDDK un OECD skatījums uz aktuāliem Latvijas ekonomikas un uzņēmējdarbības jautājumiem un veicamiem darbiem sakrīt.

***

Raimonds Pauls savu jauno albumu velta Dziesmu svētkiem

Limitētā daudzumā, tikai 400 CD kopijās, nācis klajā jaunākais Maestro Raimonda Paula dziesmu un skaņdarbu ieraksts “Dziedāšanas svētki koncertzālē “Lielais dzintars””. Ierakstā piedalījies VAK “Latvija” diriģenta Māra Sirmā vadībā, “Liepājas Simfoniskais orķestris”, solisti un instrumentālisti. Ieraksts veikts koncertzālē “Lielais dzintars”, Liepājā.

Raimonds Pauls: “Šis ir mans vēltījums “Dziesmu svētkiem”. Biju ļoti gandarīts par šo koncertu, tāpēc ļoti vēlējos to iemūžināt, lai varētu CD uzdāvināt saviem draugiem un kollegām. Tie ir mani ideālie “Dziesmu svētki...” sev vien raksturīgi smaidot, piebilda Maestro.

***

Atklāta atjaunotā ģerboņu siena

Rīgā, pie ēkas Torņa ielā 4, Rīgas vicemērs Andris Ameriks, arhitekts Jānis Lejnietis un mākslinieks Leonards Laganovskis atklāja dekoratīvo sienu “Latvijas pilsētas un novadi valsts Simtgadē”. Siena ir visu Latvijas pašvaldību dāvinājums valstij nozīmīgajā jubilejā.

Panno (apgleznotā siena) ar Latvijas pilsētu un novadu ģerboņiem tapis pēc Rīgas domes un Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) iniciatīvas, un to gleznojis starptautiski pazīstamais latviešu mākslinieks Leonards Laganovskis. Siena pirmo reizi tika apgleznota 2005. gadā, taču pa šo laiku ir notikusi administratīvi teritoriālā reforma un daudzas pilsētas un novadi mainījuši savas admi-

nistratīvās aprises, tāpēc Latvijas Simtgadē tapa ideja sienas gleznojumu atjaunot ar pašreizējiem ģerboņiem. Kompozīciju vainago valsts ģerbonis, zem tā novietots valsts galvaspilsētas Rīgas ģerbonis un savulaik starptautiski atzītās Kurzemes hercogistes galvaspilsētas Jelgavas ģerbonis. Nākamajā rindā izkārtoti republikas pilsētu ģerboņi, un tiem seko novadu ģerboņi alfabētiskā secībā.

***

Ķīnieši iepazīst dzintara noslēpumus

7. jūlijā, atzīmējot Latvijas Simtgadi Ķīnā, tika atklāta tekstilmākslinieces Ivetas Vecenānes foto-mākslinieka Andra Zēģera kopīgi veidota izstāde “Dzintara noslēpumi” Mākslas kompleksa 798 galerijā *Xin Dong Cheng Space for Contemporary Art*, Pekinā.

Izstāde tika izvēlēta izstādīšanai Ķīnā, jo viena no Latvijas dabas bagātībām ir saules akmens – dzintars, kas Ķīnā ir viens no Latvijas simboliem un ķīniešiem vēsturiski asociējas ar laimi, veiksmi un veselību. Izstāde ir kā akcents Latvijas Simtgadē, parādot Latvijas vēsturisko būtību un cildinot gadsimtu lokos loloto Latvijas dārgakmeni, ar to iepazīstinot Ķīnas iedzīvotājus un viesus. Izvēlētie mākslinieki A. Zēģers un I. Vecenāne reprezentē Latvijas mākslinieku izcilību pasaulē. Izstādi varēs apskatīt līdz 31. augustam.

***

Rīgā viesosies Tallinas un Viļņas kamerorķestri

Sveicot Baltijas valstis Simtgadē, to galvaspilsētu – Rīgas, Tallinas un Viļņas – orķestri apvienojušies koncertprogrammā “Simgades skaņas”. Programma tiks atskaņota Tallinā, Brīvības laukumā, 25. augustā, un Viļņā, Katedrāles laukumā, 22. septembrī. Koncerts Rīgā notiks Rīgas svētku ietvaros 18. augustā. Šogad aprīt 25. gada diena kopš Rīgas, Tallinas un Viļņas sadarbības līguma parakstīšanas, un šajā laikā notikusi aktīva un veiksmīga Baltijas valstu galvaspilsētu sadarbība pilsētu attīstības, drošības, satiksmes, arhitektūras, izglītības, kultūras un sporta jomā. Stiprinot sadarbību kultūrā, tiek rīkoti Baltijas galvaspilsētu orķestru koncerti. Programmā paredzētas katras kopas uzstāšanās koncerta pirmajā daļā un visu trīs orķestru kopspēle koncerta otrajā daļā.

***

Rumānijā pārrunā aktuālos ES un NATO jautājumus

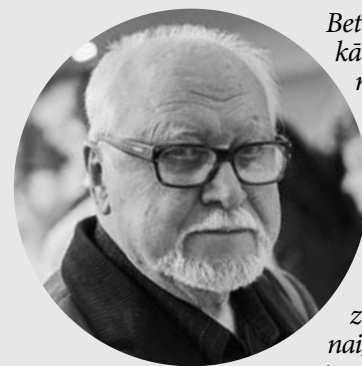
Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs oficiālā vizītē apmeklēja Rumāniju, kur tikās ar savu kolleģu, Rumānijas ārlietu ministru Teodoru Vjorelu Meleščanu (*Teodor Viorel Meleşcanu*), kā arī Rumānijas prezidentu Klausu Verneru

SPILGTS CITĀTS

Sauksim latviešus atpakaļ ar Dziesmu svētkiem...

Laikrakstā *Diena* publicēta Romāna Meļņika intervija ar latviešu kinorežisoru, aktieri, rakstnieku, gleznotāju, publicistu un sabiedrisko darbinieku **Jāni Streiču**.

Streičam tika jautāts par Latvijas būsānu Eiropā, bet galvenais – par Dziesmu un Deju svētkiem, latvisko identitāti utt. Streiča ieskatā Dziesmu svētki ir garu stiprinoša kopā saiešana, svēta diena, ko mums pagērē viens no desmit Dieva baušļiem. Lai mēs apzināties savu saikni ar Debesīm, lai stiprinātu savu garīgumu. Savs viedoklis Streičam ir arī par Svētku noslēguma koncertu. Kādam tam jābūt? Mūsu lasītājiem sniedzam fragmentu no intervijas.

Bet ziniet, kas mani skumdina? Tas, kādas problēmas saistās ar noslēguma koncertu. Aplamība tajā, ka nav pareizi noteikts, kas īsti ir šis noslēguma koncerts. Līdz ar to maini kā gribi tos biļešu izplatītājus, tas pats vien būs. Ja automašīnā ir piecas sēdvietas, tur 50 cilvēkus neieliksi. Nemot vērā valstisko nozīmi, sakrālo nozīmi nācijai latviskuma stiprināšanai, Dziesmu svētku noslēguma koncertam jābūt kā valsts svinīgajam aktam ar visas valdības, visas Saeimas piedalīšanos.

Viņiem obligāti ir jāpiedalās Dziesmu un Deju svētku noslēguma svinībās kā valsts nozīmes aktā. Ieeja šajā sarīkojumā jāorganizē ar ielūgumiem Prezidenta kancelejas pārraudzībā. Ielūgums uz šīm svinībām ir pielīdzināms Valsts prezidenta apbalvojumam par īpašiem nopelniem. Protams, jāaicina arī ārzemju viesi, tajā skaitā ārzemēs (arī gan Īrijā, gan Sibīrijā) dzīvojošie latvieši – lai jūt, ka tiek gaidīti dzimtenē. Saucam latviešus arī tādā veidā atpakaļ! Tāpat arī mākslas eksperti jāaicina. Pārējie var norisi vērot televīzijā.

Un vēl. Lielajā gājienā redzējam, ka politiķu tribīnes stāv patušas. Miļie, reizi piecos gados ziedojiet savu laiku, Valsts prezident, esi ar gājiena dalībniekiem visu dienu, Ministru prezident, visu dienu tev tur jābūt! Tāpat kā svētku dalībniekiem, arī jums Saeimas deputāti, ministri, šai jābūt darba dienai un jums jāatrodas pie gājiena dalībniekiem. Jāiet pie cilvēkiem runāties un ikvienam lai ir iespēja pie jums pieiet, ar jums aprunāties. Nebaidiet, nekādi teroristi te nav, neesat tik nozīmīgi. Esmu pārliecināts, ka viņi ir gatavi piedalīties, ja tā būs valsts nozīmes svinīgā ceremonija, nevis biznesa koncerts vien. Nav vajadzīgi ne referāti, ne runas. Jāskan dziesmai. Svarīgu noteiks klausītāju valstiskais un starptautiskais svars.

Johannisu (*Klaus Johannis*) un premjērministri Vjoriku Dencili (*Viorica Dăncilă*).

Amatpersonas bija vienprātis, ka abām valstīm ir labas un draudzīgas attiecības visos līmeņos, taču nepieciešams stiprināt ekonomisko sadarbību, kā potenciālu sadarbības jomu izceļot viedās tehnoloģijas. Sarunā ar Rumānijas ārlietu ministru abas puses vienojās strādāt, organizējot biznesa forumu tuvākajā nākotnē. Kā būtisku praktiskās sadarbības jomu E. Rinkēvičs uzsvēra iespēju paplašināt sadarbību kiberdrošības un kiberaizsardzības jautājumos. Sarunās ar Rumānijas amatpersonām E. Rinkēvičs pārrunāja drošības politikas jautājumus, īpašu uzmanību pievērsot gaidāmajam NATO samitam. E. Rinkēvičs uzsvēra, ka drošības izaicināju-

miem Baltijas valstu un Melnās jūras reģionos jāpievērš vienlīdz liela uzmanība. Ministrs puda gandarījumu, ka ES – NATO sadarbība ir viens no centrālajiem NATO samita darba kārtības jautājumiem, īpaši akcentējot militārās mobilitātes jomu. E. Rinkēvičs akcentēja, ka ES – NATO sadarbībai jābūt savstarpēji papildinošai, nevis dublējošai.

***

Latvijas armijas dzimšanas dienā apmeklē Ādažu bazi

10. jūlijā, Latvijas armijas 99. dzimšanas dienā, Ādažu bazi apmeklēja Ministru prezidents Māris Kučinskis, Kanadas premjērministrs Džastins Trudo (*Justin Trudeau*), aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, Kanadas aizsardzības ministrs Hardžits Sadžans (*Harjit Sajjan*), Kanadas ārlietu ministre Kristija Frilanda (*Chrystia Freeland*), Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonids Kalniņš un Kanadas Bruņoto spēku komandieris ģenerālis Džonatans Vānss (*Jonathan H. Vance*).

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Vienatnē! Te nu, var teikt, tas suns ir aprakts.

Pēc NATO virsotņu apspriedes – Briselē 11. un 12. jūlijā – paredzēta ASV prezidenta Donalda Trampa un Krievijas prezidenta Vladimira Putina tikšanās Helsinkos 16. jūlijā. Līdzās oficiālajām sarunām ar padomnieku un ekspertu piedalīšanos Donalds Tramps paudis vēlmi sarunāties ar Vladimiru Putinu vienatnē. Tā ir Trampa iniciatīva, kas ārpusniekiem – un ne tikai – šķiet dīvaina, pat mistiska. Atgādināsim šo abu prezidentu raksturīgās īpašības: Tramps ir impulsīvs un neapbrēķināms, Putins ir rūdīts un mērķtiecīgs.

Caur pagātnes miglu manā atmiņā pavid ASV prezidents

Franklins Delano Rūzvelts, kuram Jaltā 1945. gada pavasarī Josifs Staļins rādījās kā *uncle Joe* – tēvocis Džo, ar kuŗu, veidojot pēckaŗa pasauli, varēšot sastrādāties. Ār, atkāpies, sātan, tas ir nelabs rēģs...

Jā, kāpēc obligāti jārunājas vienatnē? Trampu – Amerika vēl nav diktatūra – kā čūskas apvij apsūdzības un pierādījumi, kas liecina, ka viņš 2016. gada 8. novembrī ticis ievēlēts par ASV prezidentu, pateicoties (te šis vārds ir isti vietā) Kremļa rosībai, stutējot viņa kandidātūru, nomelnojot viņa konkurenti Hilariju Klintoni, liekot lietā manipulatorus un hakerus, kā arī šantāžu kaut kādu senu sakaru un darījumu dēļ.

Donaldu Trampu tas žņaudz, un te nu viņam vajadzīga intīma saruna ar Putinu vienatnē – kā vīram ar vīru, vīrietim ar vīrieti.

Kādas ir Donalda Trampa attiecības ar NATO, kuŗā Latvija ietilpst kā dalībvalsts?

NATO Briseles saieta gaidās šai sakarā ir vērts zināt, ko izcilā vēsturniece un publiciste Anna Epelbauma raksta avīzē *Washington Post*. Viņa savai apcerei likusi virsrakstu, kas visu izsaka: “Tramps ienīst starptautiskās organizācijas, kuŗas veido ASV bagātības, uzplaukuma un militārā spēka pamatu.” Epelbauma apraksta, cik rupji Tramps uzvedās neseno G7 (“lielā septiņniekā”) saietā. Tajā viņš teica, ka NATO esot Savienotajam Valstīm “pā-

rāk dārga”. Tramps lika saprast, ka viņš vienādi zemu vērtē gan NATO, gan WTO (Pasaules tirdzniecības organizāciju), gan Eiropas Savienību.

Anna Epelbauma uzsver: “Pirmo reizi kopš 1945. gada Eiropai ir darīšana ar ASV prezidentu, kuŗam ir fundamentāli atšķirīgs uzskats par Amerikas starptautisko lomu. Tramps vairāk negrib, lai ASV būtu Rietumu galvenais organizējošais spēks.” Tramps, raksta Epelbauma, varētu izmantot savu tikšanos ar Putinu, lai iebiedētu britus, vāciešus un visus, kuŗiem liek bažīties Krievijas agresīvā uzvedība, un piespiest tos darīt to, ko viņš grib – jebkuŗā jomā. Varbūt Tramps šantāžēs vāciešus, prasot no viņiem izni-

cināt pašmāju auto industriju, citādi amerikāņu kaŗaspēks nepalik Heidelbergā. Kas attiecas uz mazākām valstīm – Igauniju, Lietuvu – tām neveicas: tām nav pietiekamu trumpju, lai kaulētos šajā jaunajā pokera spēlē, un tās varēs iztirgot (!) Putinam – ja viņš tās gribēšot – par lētu maksu...

Un te nu *Neatkarīgajā Rīta Avīzē* (NRA) izsakās Bens Latkovskis un jau virsrakstā vaicā: “Vai Trampa un Putina draudzība apdraud Latvijas drošību?” Un raksta nobeigumā atbild: “No Latvijas drošības viedokļa Putina draudzība ar Trampu mums varētu būt izdevīga.”

Redzēsim, kādas sekas būs Trampa un Putina intīmajai sarunai vienatnē – bez lieciniekiem.

SALLIJA
BENFELDE

Latvijas Simtgades Dziesmu un deju svētki izskandēti. Viskuplāk apmeklētāji, visskaistākie, vismierīgākie – tā dalībnieki, skatītāji, mediķi un policija tos vērtē. 43 219 dalībnieku, aptuveni pusmiljons koncertos klātesošie skatītāji un klausītāji. Deju lieluzvedumu “Māras zeme” nodejoja 18 tūkstoši, bet Dziesmu svētku lielajā noslēguma koncertā Mežaparkā “Pa zvaigžņu ceļu” kopkoris pulcēja 16 500 dziedātāju, un Mežaparka noslēguma koncerts un sardziedāšanās nakts garumā pulcēja visu laiku lielāko dalībnieku un apmeklētāju skaitu – 67 253 cilvēkus. Tomēr skaitļi, kaut iespaidīgi, tāpat kā stāsti un videoieraksti nespēj pilnībā atainot to spēku, kas plūda no lielā kopkoŗa. Klausoties skudriņas skrēja pa muguru, un dziesmas likās kā milzu paisums, kas paņēm sev visu līdzī. TV tiešraide gan ļāva redzēt, ka ar asarām acīs bija gan dziedātāji, gan klausītāji. Šķiet, tāda kopības, spēka un prieka sajūta jau bija piemirsusies, arī Rīga svētku nedēļā bija kļuvusi latviska, krāsaina un priecīga. “Ideālā Latvija” – tā daudzi sauc par aizvadīto svētku nedēļu.

Protams, profesionālu vērtējumi par programmu, dziesmu un deju izpildījumu, tāpat par svētku organizēšanu vēl būs, tomēr nozīmīgākais ir tas, kas ar mums notika Dziesmu un deju svētku nedēļā – mēs atkal sajūtāties lieli, vareni un prieka pilni, un gaišā pēcsvētku sajūta vēl nav zudusi arī tagad, rakstot šīs rindas. Tiesa gan, dažs rūgtuma brīdis gan palicis atmiņā, jo Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa runas, atklājot “Māras zemes” un “Zvaigžņu ceļā” koncertus, bija tik blāvas un stostīgas, ka lika domāt – Prezidents nejūtas labi un tikai pienākuma dēļ uzņēmies teikt runas. Skumji, protams, ka nevaram

svētkos lepoties ar savu Prezidentu, bet svētkus tas nemainīja, un tie paliks atmiņā kā spēka un prieka avots.

Pēc svētkiem, priecājoties par un atceroties lielo kopības sajūtu un gaišo enerģiju, kas plūda no dalībniekiem un klausītājiem, gribas vaicāt – kādēļ mēs tā neprotam vienmēr, ejot savas ikdienas gaitas? Mēs tiešām varam un protam, ja vien gribam, bet kur tas pazūd? Kāpēc sakām par savu Latviju, ka tā ir zaudēta valsts, ka mums neizdodas un ka viss kļūst sliktāk? Latvijas Simtgades Dziesmu un deju svētki pierādīja, ka tā tas nav, ka Saule tiešām ir mūsu Māte, bet Pērkons – mūsu Tēvs, kā dziedam Mārtaņa Brauna dziesmā “Saule, Pērkons, Daugava”.

Tikmēr vasara iet jau uz otro pusi, tuvojas rudens un 13. Saeimas vēlēšanas. Daudziem latviešiem ārpus Latvijas vēlēšanu iecirkņi nav blakus ielā vai blakus kvartālā, bet nav tā, ka tikai valstij ir pienākumi pret saviem pilsoņiem. Aiziet nobalsot – tas, manuprāt, pirmām kārtām ir pienākums katram pašam pret sevi, pret savu dzīvi. Nav tā, ka to ietekmē tikai dažas mūsu izvēles – piemēram, darbs, bet pārējās nemaina neko vai tikai mazliet. Izvēle piedalīties vēlēšanās nav stāsts par to, vai kāds grib vai negrib atgriezties Latvijā, bet tas ir stāsts par to zemes stūrīti, kur var atgriezties vienmēr, un par to vienīgo vietu uz Zemes, kuŗā latviešu valoda ir valsts un tautas valoda. “Latvieši grib nosargāt savu tautiskumu, saglabāt savu Dzimteni, savu Latviju nesadalītu, tie grib gūt pilnīgu iespēju un brīvību, lai varētu paši vadīt un veicināt savu nacionālo, kultūras un ekonomisko attīstības gaitu”, rakstīja Latvijas Valsts pirmais prezidents Jānis Čakste

1917. gadā. Tagad mēs to varam, un neticu, ka šī vēlme, par kuru raksta Čakste, ir zudusi. Tāpat nekad nopietni nav izklausījis daudzu paustais, ka vēlēšanas neko nevar mainīt. Ja mēs neesam gatavi nopietni vērtēt savus politikas elkus, ja neesam gatavi pārvarēt dažu labu savu aizspriedumu un domāt, ko nozīmē partiju solījumi, tad mainīties nekas nevar. Gaidāmās vēlēšanas savā ziņā ir interesantas, jo biežāk nekā iepriekšējās vēlēšanās izskan aicinājumi mainīt pie varas esošos, pārliecība, ka vajadzīgi jauni politiskie spēki. Šķiet, mēs visi zinām savulaik Raiņa rakstīto: “Tas jaunais laiks, kas šalkās trīs, Tas nenāks, ja ļaudis to nevedīs.” Lai cik ļoti mēs brīžam apvainojamies uz savu valsti, lai

cik pamatoti arī būtu pārmetumi, ko tai ik pa laikam veļtām, ir taču skaidrs, ka pats no sevis nekas nemainās un sava roka ir jāpieliek katram no mums.

Un vēl – raugoties cilvēku tūkstošos un jūtot, kā no lielās Mežaparka skatuves plūst fiziski sajūtams spēks un enerģija, domāju par to, ka esam aizmirsuši dažas pavisam vienkāršas lietas, ko Barikāžu laikā dēvējam par nevardarbīgo pretošanos. Nav jāizsūt Saimes logi, nav jāmet ar akmeņiem uz politikājiem, nav jāaicina nogalināt – pietiek ar klusējošu vairākumu, kas stāv kā mūris kaut vai pie tās pašas Saeimas vai Ministru kabineta. Iedomājieties – pēc lēmuma, kuŗš ir kļaji vērsti pret Latvijas pilsoņiem un iedzīvotājiem vai gluži vienkārši ir paviršs

un vienaldzīgs, tūkstoši klusējoši stāvētu pie Saeimas dienām, varbūt nedēļām ilgi. Runātu tikai plakāti un cilvēku sejas un acis. Politiski nobītos, tiešām nobītos un būtu spiesti domāt par to, ko dara un ko darīt tālāk.

Arī vēlēšanas var kļūt par varenu spēku – atcerēsimies kaut vai referendumu par latviešu valodu. Referenduma rezultātu paziņošana bija kā dvēseles svētki, tā bija apziņa un pārliecība, ka mēs esam un varam lemt paši par sevi un savu nākotni. Un diasporai ir milzu spēks, kuŗu tā ne vienmēr atceras. Galu galā valsts – tie esam mēs, bet politiķi ir tikai uz laiku mūsu iecelti pārstāvji. Un Latvija ir mūsu dvēseles svētki, pat ja ikdienā to piemirstam vai negribam zināt.

Dvēseles svētki

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

Dziesmu svētki: spēka avots latvietības uzturēšanai un tautas apvienošanai ārpus Latvijas

Referāts nolasīts Pasaules latviešu dienas konferencē Rīgā š. g. 2. jūlijā Rīgas Latviešu biedrības namā (saīsināts.)

AIVARS SINKA

Lielajās latviešu tautas traģēdijās 20. gadsimtā, Pirmajā un Otrajā pasaules karā, Latvija zaudējusi starp 400 un 500 tūkstošiem latviešu¹, kas krituši, slepkavoti, aizvesti, bēguši, asimilējušies.

Var lēst, ka 21. gadsimtā, pēdējos 15 līdz 20 gados, Latviju atstājuši latvieši līdzīgā skaitā².

Nav teikts, protams, ka šos tautiešus esam zaudējuši uz visiem laikiem. Šajā laikā mēs un pasaule esam mainījušies. Mēs, latvieši, esam kļuvuši par "pasaules latviešu tautu" – latvietis var dzīvot un justies labi gandrīz it visur, turklāt – justies latvietis. Un tas nebūt nav slikti. Bet – sirds sāp.

Mēs nezinām, cik daudzi no aizbraukušiem ar saviem bērniem mātes valodas vietā runā angļu, vāciski, zviedru vai citā mēlē. Bet, ja pašreizējais straujais asimilācijas temps latviešos ārpus Latvijas turpināsies tikpat ātri kā es, diemžēl, vēroju Anglijā, tad pēc piecdesmit gadiem vēsturnieki varētu runāt par trešo tautas lielo traģēdiju. To novērst ir mūsu kopējais uzdevums – un dziesma ir svarīgs ierocis. (..)

Apakšvirsrakstu savai runai – "Es dziesmiņas salasīju, pa svētkiem staigādam" izvēlējos kā tādu jociņu – mājienu no agriem dziesmu svētkiem uz šo dienu. Rainis gribēja pazoboties par Trešo dziesmu svētku (1888. gadā) rīkotājiem – un uzrakstīja grāmatīņu ar pašsacerētām tautasdziesmām, viņus apceļot. Un Rainis nebija vienīgais!

No tā var tikai secināt, ka rīkot dziesmu svētkus nav viegli un, vienalga, cik tie labi, netrūks kritizētāju. Zinu, ka tā tas bija trimdas gados un ka tā tas ir šobaltdien – tādēļ jūtu līdzīgu Kultūras ministrei un ministrijas darbiniekiem, kad viņi, piemēram, saņem kritiku par biļešu pārdošanas tehnoloģiju. Un šo kritiku ir daudz vieglāk "nopelnīt", nekā saņemt aplausus par skaistu svētku sarīkošanu!

Starp citu, Raiņa "Apdziedāšanas dziesmas" par Trešajiem dziesmu svētkiem ir humora pilnas – varbūt tā būtu derīga tradīcija, ko atdzīvināt nākamajos svētkos, proti, izdot jaunas apdziedāšanas dziesmas katru reizi, kad tiek rīkoti svētki. (..)

***

Pēc revolūcijas ne visi latviešu bēgļi vai latviešu strēlnieki atgriezās Latvijā – bet latvieši turpināja dziedāt! Vēsturnieks Toms Kikuts raksta: "1920. gadu beigās tika rosināta un veidota PSRS latviešu kolonistu kultūras svētku tradīcija. Šīs tradīcijas ietvaros tad arī notika vairāku koru sadziedāšanās, mazas ekspreszstādes, dažkārt teātra izrādes, priekšlasījumi."

Vaira Strautniece rakstīja, ka apgabalu kultūras svētkos ietilpa gan koru dziedāšana, gan teātra uzvedumi, orķestru priekšnesumi un beigās zaļumballes. "Tādi ir bijuši gan Omskas apgabalā, gan Krasnojarskas, gan, saprotams, Pēterburgas un Maskavas pilsētās. Vismaz vienreiz bijis arī Smolenskā."

Dziesmu svētki tika rīkoti 1927. gada jūlijā Baškīrijā, Arhlatviešos. Piedalījās Bakaldīnas un Arhlatviešu kori. No šī notikuma ir foto, kur redzams Bakaldīnas koris, kas parādās H. Rukšāna un Arvida Auna – Urālieša grāmatas "Vēstules no bērības zemes" beigās. (..)

Arī tālā aizjūrā, jau labi pirms Otrā pasaules kara, latviešu kori dziedāja. Kā man rakstīja Guntars Gedulis, Brazīlijā latviešu koru dziedāšanas māksla ir bijusi pietiekami stipra, lai ietekmētu vietējo koru dziedāšanas sabiedrību.

Guntis Šmidchens, grāmatas "Dziesmu vara" autors: "Man dziesmu svētku kori patīk iedomāties kā demokrātijas iemiesojumu – katrs no savas zemes, katrs ar savu balsi un savām interesēm sastājas kopā, dzied, un – burvīgi skan!"

Ar pirmo latviešu baptistu baznīcas dibināšanu 1891. gadā Rionovā dibinājās koris. Latviešu baptistiem turpinot iebraukt un nonākot citās pilsētās, radās vēl jauni kori. 1930. gadā atzīmēta latviešu baptistu kolonijas "Vārpa" koru tikšanās un kopdziedāšana ar Sanpaulas kori (..)

Dziedāja arī Argentīnā. Ilgvara Ozola un Mirdzas Restbergas-Zaltas grāmatā par latviešiem Argentīnā ir minēts, ka jauktais koris 1953. gada 4. oktobrī ar jaunatnes pūtēju orķestri un deju kopu "Birtaliņa" ir snieguši koncertu, lai atzīmētu dziesmu svētku 80 gadu atceri.

Guntars Gedulis Venecuēlā sarīkoja gandrīz 40 *Canticum* koru festivālus vietējai sabiedrībai. Te piedalījās arī latviešu vienības, piemēram, "Teiksmā" no Mineapolis un Jāzepa Mediņa zēnu koris no Rīgas. Un, sākot ar 1974. gadu – Tobago latviešu salidojumu ik pa diviem vai trim gadiem sanāk latvieši no dažādām valstīm un arī izveido kori. 2012. gadā izveidojās lielisks "virtuāls" koris, no vairākām zemēm, īpaši no Austrālijas un Īrijas. (..)

Ja mēģinām vienā grafikā parādīt visus šos svētkus, mūsu dziesmu ceļu, varam tikai apbrīnot izkaisītās, kara cietušas un bieži apspiestās latviešu tautas darba tikumu, organizatoriskās spējas un mīlestību pret dziesmu un savu senču tradīcijām.

PBLA Kultūras fonda priekšsēdis Juris Ķeniņš (pa labi) kopā ar stīgu kvartetu (Silvija Padega-Grendze (no kreisās), Laura Padega-Zamura, Arturs Jansons) atskaņo Tāļivalža Ķeniņa (1919 – 2008) "Mazo svīta stīgu kvartetam"

Latvijā, pēc liktenīgajiem un traģiskajiem Latgales novada svētkiem 1940. gada 16. jūnijā plašus pilsētu svētkus jau rīkoja 1942. un 1943. gadā, par spīti tam, ka bija okupācija, ka bija karš.

Bēgļu nometnēs jau 1945. gadā pastāvēja kori, plaši ar dziesmām atzīmēja 18. novembri. Sāka plānot lielākus svētkus – vai ir pat iedomājami, ka šādā brīdī, kad ir neziņa, sašķelta tauta un ģimenes, kad trūkst, ko ēst, varētu jau sākt šādu darbību? No 1946. līdz 1948. gadam bēgļu dziesmu dienas un svētki tika rīkoti 13 reizes! Svētki rīkoti amerikāņu, franču, britu okupācijas zonās, tie notika Vācijā un Austrijā.

Izceļojot no bēgļu nometnēm, jau pirmie liela mēroga sarīkojumi notiek 1948. gadā Londonā, tad dziesmu dienas vairākās vietās 1949. gadā. Vai tas nav apbrīnojami? Un jaunajos kontinentos, Ziemeļamerikā un Austrālijā, pavisam citos apstākļos, jau 1951. gadā! Uz šiem svētkiem, *Dieva putniņi*, bēgļi, sanāca kopā, lai pierādītu, ka nav tikai emigranti vai viesstrādnieki, bet gan tauta, kuŗa alkst būt kopā. Un svētkus cēla paši – ne jau pēckara Anglijā, Kanādā vai Austrālijā bija liela interese atbalstīt mūsu kultūras vai valstiskos centienus.

ASV un Kanādā ir rīkoti vairāk nekā 40 lielie svētki, pat neminot jaunatnes dziesmu svētkus un dziesmu dienas. Dziesmu svētku karogs jau nodots Toronto gaidāmiem svētkiem 2019. gadā. (..)

Paskatieties uz malačiem Austrālijā – latvieši, izkaisīti šajā, tik plašajā zemē, apvienojušies 57. Kultūras dienās!

Un, ziniet ko, – nešaubs, ka jaunajai izbraucēju paaudzei, jaunajiem *dvēseļu putniņiem* šodien ir tāda pati vēlme būt kopā, dziedāt kopā, godināt mūsu kultūru un senču tradīcijas.

***

2015. gadā Eiropas jaunās diasporas vadībā apņēmās atkal rīkot Eiropas mēroga svētkus, ko nosauca par ELKS "Eiropas latviešu kultūras svētkiem". Un kas notika Briselē. Neslēpsu to, ka šie svētki

bija kontraversiāli, bet – tie bija kā atslēga tālākai darbībai un attiecībām starp ārzemju latviešiem un Latvijas valsti. Pirms svētkiem man bija saruna ar kādu ļoti augsta ranga kultūras darbinieci no Latvijas. Runa bija, vai svētkus saukt par "Dziesmu svētkiem", vai dot tiem citu nosaukumu. Es teicu – galvenais ir, ka tauta no dažādām Eiropas zemēm sanāk kopā. Man atbildēja: "Lai tie tad brauc uz Rīgu!"

Briselē dzīvojošie eiroparlamentārieši nejuta par vajadzīgu svētkos ierasties. Tas šodien nebūtu vairs iedomājami – tādā veidā ignorēt diasporu! (..)

Bet tie svētki bija forši! Sanāca jaunie *dvēseļu putniņi* no vairākām zemēm. Nekad neaizmirsīšu, kā Londonas koklētāji, grupa "Kokļu zapte", Briseles sirdi spēlēja Bēthovena devīto simfoniju! (..) Otrie ELKS svētki jau plānoti Īrijā nākamgad. (..)

Bet 2017. gada Eslingenas dziesmu svētki ir spilgts latviešu pašiniciatīvas un pašorganizēšanās piemērs. Štutgartes latvieši vēlējās atzīmēt 70 gadus, kopš notika pirmie, bēgļu laika, Eslingenas svētki 1947. gadā. Svētkus rīkoja vietējā latviešu kultūras biedrība *Saime*, kuŗā darbojas jaunās diasporas un vecās trimdas darbinieki. Svētki pulcēja pāri par 600 dalībnieku no visas pasaules, saulīte spīdēja, mākslinieciskais limenis bija augsts, svētki tautu apvienoja pirmos latviešu dziesmu svētkos Vācijā kopš 1987. gada. Arī vācu pilsētas lielkungī bija sajūsmināti un labprāt sniedza atbalstu no savas puses.

Manā atmiņā visspilgtākais politiskais moments bija Visbijā, Gotlandē, pāris simt kilometru

no Latvijas krastiem. Alberta Jēruma vizija "ka mūsu korjiem būtu jādzied tur, kur Latvija varētu sadzirdēt", tika īstenota. Padomju Savienība iesniedza protesta notu Zviedrijas valdībai par šādu uzdrīkstēšanos. Atklāšanas sarīkojumā svinīgo uzrunu sniedza Andrejs Eglītis, "Dievs, Tava zeme deg" vārdu autors, trimdas pazīstamākais dzejnieks, kuŗš pēc neatkarības atgūšanas atgriezās uz dzīvi Latvijā un kuŗu publiski sumināja Dziesmu svētku noslēguma koncertā Mežaparkā 2003. gadā.

Savā uzrunā 1979. gada 19. jūnijā Eglītis atgādināja, ka pirms 30 gadiem tūkstošiem latviešu gaidījuši laivas, drebēdami, "otrā pusē". Viņš jautāja, vai negaidām arī šodien brīvības laivas atpakaļ uz dzimteni; viņš dzejas vārdos izteica katru trimdnieka bailes, ka tauta varētu pazust, ka brīvības laivās vairs nedzirdētu "skaidru latviešu valodiņu". Tā varbūt nebija ērta klausīšanās trimdas tautai, kas pēc trīsdesmit gadiem bija labi iekārtojies Rietumos. (..)

Esmu pārliecināts, ka kopīgo gribu pastāvēt un veidot savu nākotni Latvijā un pasaulē vislabāk parāda dziesmu dienu, dziesmu svētku, kultūras svētku plānošana un rīkošana.

Es esmu no tiem, kas piedzima ārpus Latvijas un pavadījis visu savu izglītības un darba dzīvi angļu. Es reti redzu sapņus latviešu valodā – laikam angļu ikdiena manī pārāk dziļi iesakņojusies. Bet, kad es redzu sapņus latviski, tad gandrīz vienmēr esmu kādos dziesmu svētkos. Varbūt tādēļ, ka šīs vietas un laiki ir īpaši, latviskuma piesātināti. Varbūt, priekš manis, svētki bija tā Latvijā, ko nekad nebiju piedzīvojis.

¹ 1.PK: "Latviešu skaits kara gados bija samazinājies par ~250 – 300 tūkst. cilvēku (t.sk. vīrieši par ~180 tūkst.)." <https://lv.wikipedia.org> 2.PK: "Salīdzinājumā ar 1939 (1,89 milj.) Latvija bija zaudējusi 1/3 iedzīvotāju" www.letonika.lv Pēc demografiskas statistikas, latviešu iedzīvotāju skaits samazinājās no 1,5 uz 1,3 miljoniem. <https://lv.wikipedia.org>

² Pēc jaunākajām aplēsēm, kopš 2000. gada no Latvijas emigrējušo cilvēku skaits ir pārsniedzis ceturtdaļmiljona sliekšni. Turklāt vairākums aizbraukušo tautiešu Latvijā neatgriezies, un arī turpmāk izceļošana uz dzīvi citur kļūs aizvien ierastāka parādība. To, balstoties uz pētījumiem, secina profesors Mihails Hazans. <https://www.lsm.lv>

Bez apokalipses scenārijiem

Latvijas Universitātes asociētā profesora Ivara Ījaba intervija Sallijai Benfeldei

Otrā saruna – par nākotni un par tiem, kuriem varbūt izdosies iekļūt Saeimā

Kādas, jūsuprāt, ir Latvijas Reģionu apvienības izredzes iekļūt Saeimā?

Latvijas Reģionu apvienība ir tieši tāda pati, kāda tā vienmēr ir bijusi – proti, Reģionu apvienība, kas bāzēta Vidzemē. Šai partijai bija ļoti vētrains pārmaiņas 12. Saeimas laikā, no tās aizgāja divi gana spilgti un pretrunīgi vērtēti līderi – Artuss Kaimiņš un Mārtiņš Bondars. Šobrīd viņu vēlētais ir meklējams vairāk zaļo zemnieku pusē. Tas ir liels pārbaudījums ambiciozajam Edvardam Smiltēnam, kuŗš tika ievēlēts no *Vienotības* saraksta, bet tagad ir pie frakcijām nepiederošais Saeimas deputāts, un cilvēki, kuŗi ir kopā ar viņu, Smiltēnu atbalsta par premjera kandidātu.

Nedomāju, ka Ventam Armandam Krauklim vai Andrejam Encem, vai kādam citam no šīs apvienības ir principiāli svarīgi nonākt nākamajā Saeimā. Saraksta pirmajiem cilvēkiem gan tas ir nozīmīgi. Sarakstā ir ne tikai Smiltēns, bet, piemēram, Ieva Brante, kuŗa ir kolorīta publiska persona, kā arī Nellija Kleinberga un vēl citi. Tad jau redzēsim, negribu viņus “norakstīt”, bet, manuprāt, “lokomatīvēm” vajadzētu būt mazliet pārliecinošākām. Smiltēns viens pats vai divatā ar Branti diez vai spēš tikt pāri pieciem procentiem un “ievilk” partiju apvienību Saeimā. Tas ir stāsts par vienu no partijām, kuŗas šobrīd ir starp diviem un četriem procentiem, tās nav pilnīgi nolemtas neiekļūšanai Saeimā. Notiek jau arī brīnumi.

Vai par visām partijām un apvienībām, kuŗas šobrīd ir zem četriem, bet virs diviem procentiem, var sacīt to pašu?

Jā, tas pats attiecas arī uz *Attīstībai/Par!*, uz *Jauno konservatīvo partiju*, uz to, kas ir palicis pāri no *Vienotības*, starp citu, arī uz Artusa Kaimiņa partiju KPV LV. Ir piecas tādas partijas, kuŗām – kā svarcelšanā – ar milzīgu piepūli jāmeģina izdarīt pēdējais rāviens. Baidos prognozēt, cik daudziem no viņiem tas izdosies. Viņiem ir viena un tā pati problēma, bet neviens nav tik bezcerīgs, lai nenonāktu nākamajā Saeimā.

Vai nav mazliet neparasti, ka joprojām ir partija *Vienotība*, bet vēlēšanās piedalīsies saraksts *Jaunā Vienotība*?

Tas rezultāts, pie kuŗa nonākusi *Vienotība*, nav pašsaprotams. Iepriekš bijuši vairāki meģinājumi apvienoties un startēt kopā gan ar *Attīstību Latvijai*, gan ar Reģionu apvienību, bet acimredzot nevienu neizdevās pārliecināt, ka nu vajadzētu brāļoties ar *Vienotību*. Jā, ir dažas reģionu partijas, kuŗas piekritušas iet kopā ar *Vienotību*, bet tā laikam ir tāda karaļa Līra situācija. *Vienotība* savas meitas ir palaidusi tautiņās, tās tagad vikšķās un gatavojas, bet pašai īpaši cerīgi nav. Izšķirošs ir pēdējais mēnesis pirms vēlēšanām, kad notiks debātes un sazināšanās ar vēlētajiem visos iespējamās veidos. Domāju, ka tad *Vienotība* var kaut ko iegūt, un partijai ir virkne cilvēku, kuŗiem ir pielīpusi pozitīva varas aura –

piemēram, Edgars Rinkēvičs, kuŗu grūti nosaukt par harizmātisku cilvēku, bet ir iespāids, ka viņš tiešām kaut ko saprot no ārpolitikas. Tas pats attiecas arī uz Kārli Šadurski – viņš tiešām zina, kas notiek izglītībā, un viņš ir tas, kuŗš tiešām ir kaut ko darījis, nevis tikai muldējis. Nezinu par citiem, piemēram, par labklājības ministru Jāni Reiru vai ekonomikas ministru Arvilu Ašeradenu, bet kopumā partijai, manuprāt, ir gluži labas iespējas tikt pāri pieciem procentiem. Bet – kad viņi tiem procentiem tiks pāri, tad arī sapratis, ka atrodas pavisam jaunā realitātē, proti, katrai partijai – nebūsim naivi! – ir savs “patronāžas tilks” valsts pārvaldē, ir valsts sekretāri, parlamentārie sekretāri, padomnieki un palīgi, preses sekretāri un vēl citi. Viņi visi taču ir kaut kā “jāpabaro”. Šobrīd viņi savā entuziasmā droši vien domā, ka partija tiks pārveļēta un viss būs pa vecam. Nebūs! Jau šobrīd partijai, vismaz pēc tā, kā viņi tika ievēlēti, Saeimas frakcijā ir 19 deputāti, uz laiku mandātus nolikuši četri ministru amatos esošie politiķi. Ja partijai būs seši septiņi mandāti, viņi jutīsies pavisam citādi. *Vienotība* varbūt var dabūt ārlietu ministra amatu, lai Rinkēviča vietā nebūtu jāmeklē kāds cits. Pašlaik izskatās, ka viņi varētu tikt Saeimā, ja vien neizdarīs kādu stulbību. Viņiem ir pieredze, un tas arī ir resurss.

Runājot par iespējamo nākamā valdības koalīciju, sacījāt, ka *Saskaņas* tur noteikti nebūs. Var piekrist, ka atklāti, visticamāk, neviens darīt to neuzdrošināsies, tomēr viena lieta ir valdība, otra lieta – balsojumi Saeimā. Balsojumos *Saskaņa* un *zaļie zemnieki* labi saprotas. Vai nevar notikt tā, ka par ārlietu ministru tiek apstiprināts ne īpaši eiropeiski noskaņots ministrs, kuŗš turklāt nesaprot, kas notiek 21. gadsimta politikā?

Par šo jautājumu esmu runājis ar diezgan daudziem cilvēkiem, arī no ārlietu resora. Ar pilnu atbildību varu apgalvot – iespējai, ka Latvijas nākamais ārlietu ministrs būs promaskavisks vai būtiski meģinās mainīt Latvijas ārpolitikas kursu, nav nekāda pamata, tas nav iespējams. Ticiet man, Ārlietu ministrija un ārlietu dienests Latvijā nav grozāms prom no eiropeiski transatlantiskā kursa, jo ir “iecementēts”. Diplomātiskais dienests Latvijā nav uzbūvēts tā, ka tur būtu cilvēki, kuri ir gatavi sākt strādāt Maskavai. Protams, ir iespējams balsot kopā ar *Saskaņu*, un to mēs esam piedzīvojuši ne reizi vien. Bet nevar apstiprināt ārlietu ministru ar *Saskaņas* balsīm, jo tad ir jautājums, kuŗš tad būs premjers? Manuprāt, visticamākais premjera amata kandidāts nākamajā valdībā ir Māris Kučinskis, un nedomāju, ka viņa valdībā būtu iespējams ielikt tādu ārlietu ministru, kuŗam būtu atšķirīgi priekšstati par Latvijas ārpolitikas orientāciju.

Tāpēc par šo jautājumu nav pamata uztraukumam. Tas gan būs jautājums, kuŗu visi izmantos priekšvēlēšanu debatēs – sak, ja jūs nebalsojiet par mums, tad mēs pamodīsīmies Neatkarīgo valstu sadraudzībā (*Politiska un ekonomis-*

ka valstu apvienība, kas dibināta 1991. gadā Minskā pēc bijušās PSRS sairšanas. Tās kodolu izveidoja Krievija, Baltkrievija un Ukraina, bet 1991. – 1993. gadā NVS pievienojās Moldova, Armēnija, Gruzija, Uzbekistana, Kazahstana, Kirgizstana, Tadžikistana, Azerbaidžana un Turkmenistana – S. B.). Var blefot cēlsirdīgu mērķu vārdā, bet jāsaprot, ka tas ir tikai blefs.

Ivars Ījabs: “Mums nevajadzētu nemitīgi pašiem sev stāstīt aplamas lietas – proti, kas viss, ko esam darījuši 27 gados kopš neatkarības atjaunošanas, ir bijis nepareizs un greizns, ka esam visu salaiduši grīstē. Šis apgalvojums ir izplatīts gan ekstrēmi noskaņotos krievos, gan ekstrēmi noskaņotos latviešos. Ja paraugāmies praktiski, tās ir pilnīgas muļķības. Visi pamata lēmumi, kas Latvijai bija jāpieņem šajos gados, ir pieņemti pareizi. Jā, mēs esam pielāvuši kļūdas un, kā tas reizēm gadās cilvēkiem ar zemu pašvērtējumu, mēs nespējam sev tās kļūdas atzīt un turpinām paši sev melot. Tas kavē attīstību, bet iedomāties, ka kaut kas ir fundamentāli nepareizi, nav pamata. Jābeidz plēst kreklu sev uz krūtīm un vaimanāt.”

Tāpat tas, ka dažs labs uzskata – NATO ir okupācijas karaspēks, nēko praktiski nenozīmē?

Nu, tā politiskā figūra, kas pauž šo uzskatu, jau šobrīd faktiski ir valdībā, un viņš nekur nepazudis. Protams, Lemberga gājieni sagādā sirmus matus partijai biedriem Aizsardzības ministrijā un Prezidenta kancelejā. Bet patiesībā jau viņš strādā uz vietējo publiku. Neviens taču pilnā nopietnībā nedomā, ka Lembergam ir politiska programma izstāties no NATO! Tas, ka Lembergs prot izmantot to latviešu auditoriju, kas skatās Krievijas TV, tiešām tā ir. Manuprāt, Lembergam ir pavisam citi politiski uzdevumi nekā Latvijas attālināšana no NATO. Un nav tā, ka Latvija sabruks, ja nenobalsosim par pašiem skaļākajiem blāvējiem. Nesabruks! Latvija vairs nav iedomājama ārpus rietumnieciskās orientācijas, un domāt, ka kāds šeit varētu radikāli mainīt ārpolitikas kursu, ir pilnīgs naivums.

Šobrīd tomēr neizskatās, ka politikā ienāks daudz jaunu spēku, lai gan aizvien biežāk un skaļāk tiek runāts par to, ka tie ir vajadzīgi. Vēlētaji tos vēl nav pamanījuši. Un

daži jauno partiju vai apvienību deputāti taču, Saeimā...

Jūs jau pati pa daļai uz šo jautājumu atbildējāt. Scenāriji var būt dažādi, bet neviens no šiem scenārijiem nav katastrofāls. Var iedomāties divas galējības. Viena – Saeimā netiek ievēlēts neviens no jaunajiem sarakstiem. Un var iedomāties, ka iekļūst visi saraksti. Pārējie nākotnes scenāriji ir starp

Nacionālās apvienības. Būtu milzīga nēmšanās ar, tā teikt, ļoti krāšņu “mūzikālo pavadījumu”, bet problēma būs tā, ka iespējas veikt reformas būtu ļoti ierobežotas. Tādas valdības premjers būs ļoti neapskauzamā situācijā, jo būs jāsavāc kopā tik atšķirīgs un “košs” pasākums. Jā, nepatīk, ka vadošā partija, kura valsti vadīja no 2009. līdz 2015. gadam, tagad ir “sadalījusies reinātājos”, bet tam visam ir arī pozitīva puse – proti, visas jaunās partijas, kuŗas visdrīzāk lielāko tiesu gan izjuks gada vai divu laikā pēc vēlēšanām, kā tas notika ar Zatlera partiju, reizēm ievēl politikā cilvēkus, kuŗi tur var un spēj strādāt. Protams, viņi nav ģēniji, bet ir labāk izglītoti, prot valodas, redz pasauli nevis no kolchoza direktora, bet no 21. gadsimta perspektīvas. Starp citu, klasisks piemērs, kā to var izmantot politikā, ir Vjačeslavs Dombrovskis, kuŗu *Saskaņa* pierunājusi kļūt par premjera amata kandidātu. Tas ir viltīgs gājieni, jo viņš ir cilvēks, kuŗam līdz šim ir pozitīvs CV un kuŗš lielā mērā ir Latvijas politiskās elites sastāvdaļa. Viņš ir kā ilustrācija tam, kā cilvēks nonāk politikā pēc tam, kad partija pārstāj eksistēt, bet cilvēks paliek.

Nākas dzirdēt, ka šīs vēlēšanas ir jautājums par Latvijas pastāvēšanu un nesabrukšanu.

Teiksim tā – kad mēs paužam skaļas frazes par Latvijas pastāvēšanu, iespējams, sametam vienā katlā daudzas lietas, kuŗas tomēr vajadzētu nošķirt, ja domājam kritiski un analītiski. Viena lieta ir ārpolitikas jautājumi, proti, mēs domājam par to, ka patiešām esam pietiekami ievainojamā ģeopolitiskā pozīcijā un mums ir ļoti liela un vāji integrēta krievvalodīgā minoritāte, kuŗa vairāk vai mazāk skatās uz Maskavu. Mēs to tradicionāli saistām ar *Saskaņas* nonākšanu valdībā. Tādām bažām nav pamata, *Saskaņa* politiskajā vidē ir daudz izolētāka nekā pirms gadiem astoņiem. Arī *zaļie zemnieki* neies koalīcijā ar *Saskaņu*, bet meģinās uztaisīt raibu un krāšņu koalīciju ar jebkuŗām latviešu partijām, ieskaitot Jauno konservatīvo partiju un Kaimiņa KPV LV. Otrs jautājums, kāpēc varētu teikt, ka Latvijas pastāvēšana ir likta uz kārts, ir tas, ka joprojām ir augsta emigrācija, plaša diaspora un jautājums par Latvijas ekonomiskajām perspektīvām. Ir lietas, par kuŗām īpaši nedomājam: kas maksās pensijas mana vecuma cilvēkiem (man ir 45 gadi), ja emigrācija turpināsies līdzīgos tempos. Kas šeit dzīvos pēc 20 gadiem? Un runa nav tikai par kvantitāti, bet arī par kvalitāti. Tas ir jautājums, kas pamatoti visus uztrauc. Problēma ir tā, vai cilvēki saprot, kas būtu jādarā, lai situāciju labotu. Latvijas ekonomiskajai izaugsmei trūkst reformu kaut vai zinātnē un augstākajā izglītībā. Mēs dzīvojam ar padomju laika sistēmu, kuŗa pati sevi vērtē, kuŗa neviens neko nav gribējis investēt un atstāj cilvēkus, kuŗi aizbrauc mācīties uz citu valsti un tur paliek. Ja mēs gribam kvalitatīvu pamata izglītību, mēs nevaram atļauties skolu uz katra stūra. Cilvēkiem to nepatīk dzirdēt, viņi labprātāk klausās to, ka visi zog...

RAITS
EGLĪTIS,
PBLA izpilddirektors

Ar pozitīvām emocijām, kopēja mērķa sajūtu un jauniem kontaktiem pēc divu dienu diskusijām Valmierā beidzās 5. Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums, ko rīkoja Valmieras pilsētas pašvaldība un biedrība "Valmieras Attīstības aģentūra" sadarbībā ar PBLA un Latvijas Republikas Ārlietu ministriju. Šajā forumā uzsvārs tika likts uz Latvijas uzņēmumu ielaušanos ASV un Āzijas valstu tirgos, kā arī uz Valmieras pilsētu, kā vienu no lielākajiem Vidzemes ekonomiskajiem dzinuliem. Forums pulcēja latviešu uzņēmējus un profesionāļus no ASV, Austrālijas, Singapūras un Eiropas, kuri, daloties savā pieredzē, palīdzēja izprast un iepazīt šos atšķirīgos pasaules reģionus.

"Mums ir gandarijuma sajūta, ka spējam palīdzēt Latvijai un Valmierai izveidot pasaules līmeņa kontaktus ar latviešu izcelsmes uzņēmējiem un profesionāļiem," teica PBLA priekšsēde Kristīne Saulīte. "Ir prieks par kopā būšanu un savstarpējo sapratni, kāda veidojas starp cilvēkiem, kuriem ir svarīgi palīdzēt Latvijai un mūsu valsts attīstībai."

Forums pulcēja aptuveni 200 dalībnieku no visas pasaules. To ar savu klātbūtni pagodināja ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, kurš foruma aklāšanā uzsvēra, ka Latvija arvien vairāk izmanto diasporas potenciālu kā investorus tehnoloģiju attīstībā un pētniecībā.

E. Rinkēvičs izteica pateicību Pasaules Brīvo latviešu apvienībai par tās iniciatīvu pirms pieciem gadiem uzsākt šādu forumu ciklu, lai piesaistītu Latvijas diasporas uzņēmējus tautsaimniecības attīstībā Latvijā. Arī pilsētas galva

2018. gada 28.–29. jūnijs | Valmiera, Latvija

Jānis Baiks izteica atzinību foruma rīkotājiem par Valmieras pilsētas izvēli forumam, uzsvērt, ka tā ir enerģiska un moderna pilsēta, kurā ir ne tikai Vidzemes ekonomiskais centrs un viena no Latvijas reģionu lielajām pilsētām, bet arī vieta ar nozīmīgu kultūras un vēsturisko mantojumu.

Foruma pirmajā dienā diskusijās pieredzē par ASV biznesa vidi piedalījās tādi globālajā tirgū zināmi nozaru eksperti kā ECCO izpilddirektors Nathan Christensen un Michelin Global Services pārstāvis Roberts Kukainis un Ēriks Kalniņš HANDLER THAYER, LLP un Ģirts Vēveris AS "Valmieras stikla šķiedra" valdes loceklis – ražošanas vadītājs. Diskusiju vadīja ALAs valdes priekšsēdis Pēteris Blumbergs. Savukārt otrajā ASV diskusijā piedalījās un ar savu pieredzi dalījās Egita Poļanska, Latvijas Startup uzņēmumu asociācijas valdes priekšsēde, Dagnija Lejiņa CEO, Digital Freedom Festival, Vismānds Menjoks, Apply IT un Kristaps Mikasenoks. Šo diskusiju vadīja Toms Zvidriņš, Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības Amerikas Savienotajās Valstīs vadītājs.

Ar Āzijas tirgu iepazīstināja Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvniecības vadītāja Singapūrā Lāsma Līdaka, Ventures Internation Group pārstāvis Olavs J. Ritenis, SIA "Primekss" pārstāvis Rūdolfs Krēslis, Prinzip Design

and Construct Haus īpašnieks Mārtiņš Tuktēns, Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Korejas Republikā Pēteris Vaivars, projektu vadītājs naftas un gāzes industrijās Andris Eimanis, Līva Stūrmane, The Red Jackets, Valdis Kulpe, Pārdošanas direktors, Latvijas Finieris un Tomass Freimanis SIA BALT WOOD ENTERPRISE īpašnieks – vadītājs. Diskusijas vadīja Eiropas Komisijas tulkošanas ģenerāldirektorāta vadītāja Valda Liepiņa.

Dalībniekam bija iespēja apskatīt tautsaimniecības izstādi, kā arī pirmās dienas noslēgumā piedalīties kontaktbiržā.

Foruma otrajā dienā, 29. jūnijā, uzsvārs tika likts uz Latviju kā vietu biznesa uzsākšanai, attīstīšanai un izaugsmei. Paneldiskusijās pieredzē dalījās uzņēmēji, kuri izvēlējušies atgriezties Latvijā. Dalībniekiem būs iespēja dzirdēt BlueOrange Bank aktīvu pārvaldīšanas direktoru Paulu Miklaševiču, Jāni Kreili, kustības "Ar pasaules pieredzi Latvijā" dibinātāju un vadītāju un Omnium Properties uzņēmuma grupas galveno

vadītāju Aleksi Karlsonu. Diskusiju vadīja advokāts Matīss Kukainis.

Par zaļo domāšanu biznesā Urban Earth Consulting AB vides tehnikas un ilgtspējīgas pilsētas plānošanas konsultante Daina Millers-Dalsjō, "Latvijas Zaļā josta" projektu direktore Aija Caune, Vides aizsardzības departamenta direktore Rudīte Vesere un Jana Simanovska "Ekodizaina kompetences centrs" vadītāja. Šo paneldiskusiju vadīja Upsalas Universitātes pētniece Dr. Med. Ieva Reine.

Foruma izskaņā paredzētas ekskursijas uz vairākiem Vidzemes uzņēmumiem: SIA VALPRO (metallā apstrādes uzņēmums), SIA "Daiļrade koks" (mēbeļu ražotne), SIA "Valmiermuižas alus" (alus darītava), SIA "Vidzemes Olimpiskais centrs" (sporta, SPA un ūdens multifunkcionālais centrs), ZS "Zilūži" (lopkopība, piena produktu ražošana), SIA "Rūjienas saldējums" (saldējuma ražotne); SIA "Bauņu sēta" Naukšēnu vīns (vīna darītava), ZS "Adzelveiši" (kaņepju, kaņepju produktu ražošana), SIA R Cho-

colate" (šokolādes ražotne), SIA "Pavasars" (koka karkasa māju ražotne), SIA "Santas rezidence" Villa Santa (viesnīca un restorāns), ZS "Klīgēni/ Dārznieks" (dārzena ražotājs, dārzniecība), SIA "Aloja-Starkelsen" (pārtikas produktu ražotājs, kartupeļu cietes ražotājs, produktu no kartupeļu cietes ražošana).

Foruma galvenā moderatore – diskusiju "virsvadītāja" Ingrida Kariņa-Bērziņa ir Baltijas advokātu biroju apvienības COBALT partnere un intelektuālā īpašuma un informācijas tehnoloģiju prakses grupas vadītāja Latvijā. I. Kariņa-Bērziņa ir zvērināta advokāte Latvijā un ASV, pasniedzēja Stokholmas Ekonomikas augstskolā Rīgā un Rīgas Juridiskajā augstskolā. Viņa ir Amerikas Tirdzniecības palātas Latvijā un Ārvalstu investoru padomes Latvijā valdes locekle.

Līdz šim forumi veiksmīgi noritējuši Rīgā 2013. un 2015. gadā, Melburnā, Austrālijā 2016. gadā un Čikāgā ar nosaukumu Spotlight Latvia – 2017. gadā.

MĀRIS
BRANCIS

16. jūnijā piedzīvojām ļoti īpašu notikumu latviešu mākslas dzīvē – atzīmējot savu piecu gadu pastāvēšanas gadskārtu un svinot Latvijas neatkarības simto jubileju, Pasaules latviešu mākslas centrs Cēsīs atklāja izstādi "Māksla nešķir, māksla vieno". Tas ir patiesi vērienīgs projekts, kura ideja, protams, ir Leldes Kalmītes auklējums.

"Mēs dzīvojam laikā, kad attiecības starp kultūru, valodu un indivīda fizisko atrašanās vietu strauji mainās pasaulē. Ļoti liels skaits latviešu un viņu pēcnācēju šodien dzīvo ārpus savas dzimtenes robežām. Tāpēc "Māksla nešķir, māksla vieno" iedvesmo gan politiski, gan mākslinieciski," tā raksta izstādes ierosinātāja un izvedēja, pieaicinot palīgā dizaineru, interjeristu, izstāžu iekārtotāju Mārtiņu Heimrātu, Latvijas Mākslinieku savienības eksprezidentu.

Tādējādi 35 mākslinieku darbi no Kanadas, ASV, Austrālijas un Eiropas novietojusies blakus dzimtenē dzīvojošo gleznotāju, tekstilmākslinieku, tēlnieku, keramiķu un citu mākslas veidu pār-

stāvju veikumam. Rezultāts ir pārsteidzoši interesants: lai arī dažkārt gleznas vai citi darbi ir atšķirīgi krāsu pielietojuma, tehnikas izmantojuma, izpildījuma veida un daudzējādā citā veidā, tomēr viegli saskatāma arīdzan tu vība – pirmām kārtām domāšanas un pasaules uztveres ziņā. Viens no veiksmīgākajiem piemēriem ir Haralda Noriša un Džemmas Skulmes gleznu savstarpējā saskaņa, lai cik tās būtu atšķirīgas. Tas pats sakāms par Leldes Kalmītes un Alekseja Naumova, Mairas Krastiņas un Annas Vaivares, Ivonnas Vāras [Yvonne Vaar] un Pētera Jaunzemja, Vitas Plūmes un Ineses Jakobi, Viļņa Strazdiņa un Vijas Zariņas, Voldemāra Avena un Edvarda Grūbes, Gerdas Rozes un Guntas Liepiņas-Grīvas un dažu citu divvienību. Lai cik atšķirīgi ir mākslas veidi, ko katrs pārstāv, tomēr kopīgo var atrast Arthura Viļņa Luca fotografijās un Jaņa Murovska sietspiedē uz audekla, tāpat kā Imanta Tīllera un Oļega Tīllberga darbos. Ļoti saskanīgi ir Ojāra Šteinera un Sandras Krastiņas spējie otas vē-

zieni un krāsu izpratne. Tas pats sakāms par Mairas Reinbergas un Anitas Jansones-Zirnītes latvisko pārdzīvotā atainojumu vai par Leldes Vinters Ores un Andra Vitola spēcīgajiem krāsu kontrastiem. Lai cik ārēji atšķirīgas ir Valdas Oestreicheres un Gunas Millersones gleznas, tomēr abām pati būtiskākā glezniecībā ir krāsa. Līdzīgi var šķist neparasti, ka Guna Munheima izvēlējusies Helēnu Heinrichsoni – viena ļoti rūpīgi attēlo katru priekšmetu vai augli, bet otra strādā lielos laukumos, un tomēr cik jūtīgi abas izvēlas un klāj uz papīra lapas pigmentus!

Bez šaubām, ne viss ir izdevies. Profesionālā varēšana starp autoriem ne katrā gadījumā ir līdzvērtīga, kā tas ir Ginta Grīnberga un Baibas Putniņas [tā katalogā, kamēr izstādē autore gan tiek saukta kā Baiba Baiba] – ja nu vienīgi zināms sentimentālisms.

Dziļāku pārdomu vērtā ir atsevišķu autoru sasaiste. Gita Kārklīņa no Kanadas uzaicinājusi piedalīties Benno Tāļivaldi, kurš jau ilgu gadu pārcēlies no ASV uz dzīvi Latvijā. Savukārt Linda Trei-

ja ir māsa Ingemārai Treijai. Abas mācījušās vienā tai pašā Latvijas Mākslas akadēmijā, tikai dzīves ceļi izšķiruši, līdz ar to arī garīgā pieredze un piedzīvotais ir katrā savs. Tas jaušams arī abu gleznās.

Jūtams, ka šīs izstādes realizēšanā liela loma, kā šķiet, ir bijusi Andai Sipoliņai, kurā papūlējusies, lai no Kanadas tajā piedalās visvairāk autoru nekā no citām pasaules malām. Jāpiemin arī tas, ka Lelde Kalmīte un Mārtiņš Heimrāts spējuši iesaistīt izstādē tik daudz Latvijas redzamāko mākslinieku – bez jau pieminētajiem vēl jāatzīmē Franceska Kirke un Ieva Iltnere, kas pievērsis plašāku sabiedrības loku.

Ļoti patīkami, ka šoreiz izstādi pavada katalogs, kurā reproducēti visi eksponētie darbi, iespīests arī diasporas latviešu mākslinieku sacītais par kolēģām Daugavas krastos, kāpēc tie uzaicināti. Paliek gan noslēpums, kas to sastādījis. Katalogs ir iespīests lieliski, bet, kur tas drukāts, arī tas paliek slēpts. Lasot tekstus, bieži rodas jautājums, kāpēc, piemēram, 24.

lappusē rakstīts "akrils uz audekla", bet turpat atvērumā blakus lappusē – "audekls, akrils". Še sastopas atšķirīgais angļuvalodīgais un Latvijā pieņemtais tehniku rakstīšanas paņēmiens, kur būtu jāievēro redaktoram. Tā varbūt ir piesiešanās sīkumiem, bet tas liecina par profesionālismu. Kaut arī es darbojos mākslas zinātnē jau vairāk nekā 35 gadus un ilgi arī esmu bijis saistīts ar trimdas un diasporas mākslu, daudzu autoru vārdus abās pusēs nūdien dzirdu pirmo reizi. Pieņemu, ka mazāk mākslās svaidīts cilvēks nepazīs vēl vairāk mākslinieku. Katalogs būtu bijis tas medijs, kur būtu varēts kaut dažos vārdos pastāstīt par nezināmo vai maz zināmo autoru.

Beidzot rakstu, gribas pateikt pāris vārdus par izstādes jeb projekta nosaukumu – "Māksla nešķir, māksla vieno". Psiholoģiski tajā ietvertā apgalvojuma pirmā daļa ar nolieguma formu, neraugoties uz otrās puses pozitīvo aplicinājumu, rada gluži pretējas domas – tāpat tomēr māksla šķir? Tādēļ es izvēlos nosaukumā tikai divus pēdējos vārdus "Māksla vieno".

Māksla vieno!

OKUPĀCIJAS MŪZEJA GARINŠ STĀSTA

24. Uz Mūzeju atnāk mežs

Jā, gandrīz kā Šekspira *Makbetā* Birnamas mežs, tā Mūzeju naktī maijā Latvijas mežs atnāca uz Latvijas Okupācijas mūzeju un tur aug vēl joprojām. Katreiz, kad lidinos augšup pa kāpnēm no vestibila uz koridoru pirmajā stāvā, redzu mežu un kokos pakārtu šupuli. Ko gan tas tur dara? Un kāpēc mežs atnāca uz mūzeju?

Vienkārši, bet sarežģīti. Šā gada maijā Mūzeju nakts tema bija "Šupulis". Un mūsu Mūzejs aicināja apmeklētājus apskatīt "1945. gadā mežā kārtoti šupuli neatkarības atjaunošanai." Tai naktī Mūzeju apmeklēja 803 cilvēki, lielākoties jaunieši. Tieši viņiem kā liecinieks uz Mūzeju atnāca mežs ar šupuli. Tajā negulēja vis bērniņš, bet tai laikā latviešu jauniešu gatavotas un izplatītas skrejlapīņas. Toreiz Latvijas neatkarība reāli varēja izdzīvot tikai mežā – Latvijas nacionālo partizānu bruņotajā pretestībā otrreizējai padomju okupācijai vai arī ārpus meža – Latvijas valstij uzticīgo cilvēku sirdīs un prātos.

Viens no cilvēkiem, kas mums jāpatur atmiņā un piemiņā, ir Pēteris Supe, toreiz 24 gadus jauns latvietis, bet jau galvenais agromoms Abrenes apriņķī. Vēl Latvijā nebija beidzies karš, kad viņš ar līdzcīnītājiem jau 1944. gada decembrī dibināja Latvijas Nacionālo partizānu apvienību (LNPA). Tās statūtos teikts: "Apvienība uzstāda

par savu augstāko mērķi cīnīties ar ieročiem rokās un politiski kopā ar latvju tautas lielāko vairumu par neatkarīgās demokrātiskās Latvijas Republikas atjaunošanu." Laikā, kad Latvijas valsti bija iznīcinājuši padomju komunisti un vācu nacisti, radās cilvēki, kuŗi uzņēmās vadību valsti atjaunot ieročiem rokās. Viņi kļuva par mežabraļiem, jo mežs bija viņu patvērumus. Bīstams patvērumš, kā liecina Vitālija Donskiha no dzeloņstieplēm veidotais "Mežs".

Apvienībai pievienojās daudzas grupas Ziemeļlatvijā. Stompaku purva salinās starp Balviem un Viļāniem viņi izbūvēja nometni aptuveni 350 partizāniem. Čekisti nometni atklāja, un tai 1945. gada

2. martā uzbruka ap 500 čekas karavīru. Tā bija varbūt pati lielākā kauja mežabraļu vēsturē. Krita 28 partizāni un 46 čekisti. Latvieši no aplenkuma izlauzās un pret pārspēku cīnījās tālāk. LNPA pastāvēja līdz 1953. gadam.

Bet Pēteris Supe, kuŗu mežā pazina ar segvārdu "Cīnītis", domāja

tālāk. Viņš izstrādāja Latvju nacionālās jaunatnes apvienības statūtus. Jaunieši sabiedrībā turpināja darbu, ko partizāni mežā veica ieročiem rokās. Kad viss likās zaudēts, mežā kāra šupulīti latvju tautas brīvībai. Bija jāgaida vairāk nekā 40 gadu, kad bērns pieauga un Latvijai atnesa brīvību.

Taču Pēteri Supi, viņa brīvības cīnītājus un patriotiskos jauniešus vajāja ne tikai svešās varas čeka.

Ļaunāka par čekistiem bija pašu ļaužu nodevība. Supes vecākus atriebjoties nošāva čekisti. Supi pašu 1956. gadā nošāva nodevējs Jānis Klimkāns. Pelnījies Kangara vārdu, šis nodeva daudzus. Latvijas atjaunotā brīvība ir izcīnīta asinīm. Otrs Latvijas neatkarības karš sākās 1944. gadā. Neaizmirsīsim. Atminēsimies, pieminēsim, atgādināsim.

BŪVDARBI SĀKUŠIES! Ap veco Mūzeja ēku ne tikai apvilks žogs, bet tur jau rosās strādnieki. Izceļ veco sarkano bruģi. Vēl iespējams nodrošināt vietu sarakstā, ko vēlākais rudenī guldīs pamatakmeņi, ziedojot ekspozīcijas un Mūzeja iekārtošanai Nākotnes namā. Ari Pētera Supes un visu Latvijas brīvības cīnītāju piemiņai un atgādinājumam.

LATVIJĀ. "Latvijas Okupācijas mūzeja biedrība", Reģ. nr. 40008018848, AS "SEB banka", SWIFT: UNLALV2X, Konta Nr.: LV67UNLA0002400700517

ASV. Čeki rakstāmi OMFA (ja vajag, ar ziedojuma mērķa norādi) un sūtāmi Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

KANADĀ. Čeki rakstāmi LRDF (Latvian Relief and Development Fund) ar atzīmi "Okupācijas mūzejam" (ja vajag, arī ar mērķa norādi) un sūtāmi: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean, ON K2H5J2. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

AUSTRALIJĀ. Čeki rakstāmi (pievienojot mērķa norādi) un sūtāmi mūzeja pārstāvei: Ināra Graudiņa, 141 Darley Road, Randwick, NSW 2031.

LIELBRITANIJĀ. Čeki rakstāmi (ja vajag, ar mērķa norādi) un sūtāmi mūzeja pārstāvei: Inese A. Smith, 36 Fairmount Drive, Loughborough, LE11 3JR vai (ar mērķa norādi) "Latvian Educational Foundation", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire LE17 6DF.

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

ĪSZIŅAS

Ventspilī 14. un 15. jūlijā noritēs tradicionālie Jūras svētki "Ar vēju burās". 14. jūlijā plkst. 11 Osta ielā notiks piemiņas brīdis "Jūrnikiem un zvejniekiem, kuŗu atdusas vieta ir jūras dzelmē". **No plkst. 8 līdz 17** Vecpilsētas tirgus laukumā visus gaidīs uz "Jūras svētku gadatirgu", bet **no plkst. 13** Amatu mājā – "Lielais loms no tirgus", ar grilētām zivīm, mūzikāliem priekšnesumiem un mezglušanas darbnīcām. **No plkst. 21** Ostas ielas promenādē svētku vakara programma ar balli.

Dagdas novadā no 20. līdz 21. jūlijam risināsies III Latgales stāstnieku festivāls "Omotu stuosti par bitinīkim", kuŗu rīko Latvijas Stāstnieku asociācija un Latviešu folkloras krātuve. Veltīts bitenieka arodam. **20. jūlijā plkst. 14** mūzejā "Andrupenes lauku sēta" tiks atklāts festivāls, bet **plkst. 16.30** Kroma kalnā pie ugunsкура izskanēs bitenieku stāsti no Latvijas novadiem, bet pēc tam būs vakarēšana "Andrupenes lauku sēta". **21. jūlija ritā** bērni ar vecākiem aicināti apmeklēt Dagdas novada Tautas bibliotēku, bet pēc tam tiks ieskandināti Jaundomes muižas svētki.

Mazsalacai – 90! Pilsētas tiesības ieguva 1928. gadā. **No 20. līdz 22. jūlijam** notiks jubilejai veltīti Pilsētas un velosvētki "Mazsalaca – manas mājas. Ērenpreisam 127". **19. jūlijā** Mazsalacas Kultūras centrā izstāde "Mazsalaca – manas mājas". **20. jūlijā plkst. 20** no pilsētas centra plūdis *Deju upe* līdz Libiešu pilskalna estrādei, kur notiks XVI Deju svētku atskaņas koncerts "Māras zeme". Rīgā svētkos piedalījās deju kopas "Libieši", "Magone", "Skaņaiskalns" un jauktais koris "Salaca".

Cēsis no 20. līdz 22. jūlijam aicina uz svētkiem "Cēsis 812. Svinam ar draugiem!". **20. jūlija** vakarā Smilšu laukumā būs bezmaksas rokmūzikas festivāls "Fono Cēsis", bet Pils parkā – džeza/blūza vakars un valsts Simtgades spēlfilmas "Paradīze 89" nakts seanss. **21. jūlijā** koncerti sāksies **no plkst. 16** un "Fono Cēsis" festivāls noslēgsies ar balli līdz četriem svētdienas ritā.

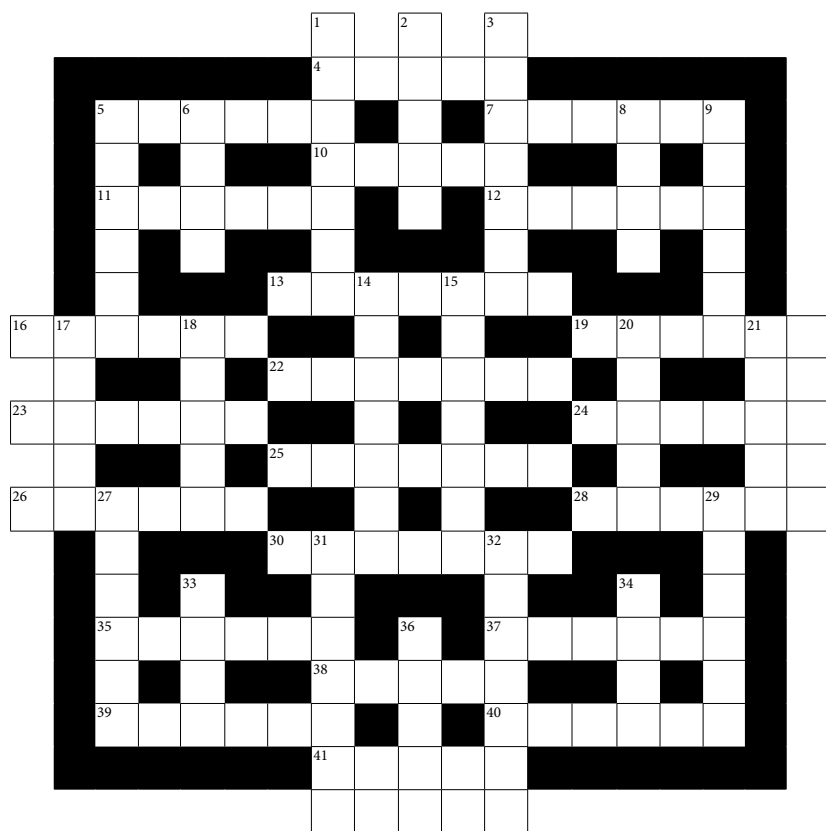
Valdorfa pedagogijai Latvijā – 25 gadi. Pasaulē tā ir kopš 1919. gada, kad Vācijas fabrikas *Waldorf Astoria* vadība uzaicināja Rūdolfu Šteineru dibināt skolu strādnieku bērniem. Tagad ir vairāk nekā 600 skolu, Igaunijā – 11, bet Latvijā – Rīgā un Ādažos, kā arī programma bērnu dārzos. Valdorfa skolas filozofijas pamatā ir bērna individualitāte, spējas, intereses un brīvība atbildībā.

Raunas brīvības pieminēklis "Koklētāja" – 85! Tas Raunas centrā atklāts 1933. gadā. Tēlnieks – Kārlis Zāle. Monumentālais pieminēklis ir brīvības simbols, kur šķēps pārvērsts par kokli, kuŗu spēlēja latvju jaunava. Cīņas gars apvienots ar iegravēto Baumaņu Kārļa lūgsmu "Dievs, svēti Latviju!". **Talsos ir pieminēklis brīvības cīnītājiem "Koklētājs"**. Pilsētas pašpārvalde to pasūtīja tēlniekam Kārlim Zemdegam (1894-1963). 1938. gadā viņš izgatavoja ģipša modeli "Koklētājs", kuŗu 1996. gadā akmeņi izkala tēlnieks Vilnis Titāns.

Īsziņas sagatavojusi VALIJA BERKINA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 4. Tekstilbanāns. 5. Latviešu rakstnieks (1871-1911). 7. Tēls J. Raiņa lugā "Zelta zirgs". 10. Indīga čūska. 11. Budistu svētnīca. 12. Rīgas Kinostudijas mākslas filma. 13. Grieķu izcelsmes amerikāņu dziedātāja (1923 – 1977). 16. Sauss tropu vējš. 19. Latviešu gleznotājs (1906 – 1987). 22. Konditorejas izstrādājums. 23. Liela pacilātība. 24. Pilsēta Vācijas ziemeļos. 25. Bagātas ar barības vielām 26. Buŗu kuģi.

28. Transporta līdzekļi Dienvidaustrumāzijas valstīs. 30. Garnele. 35. Igaņu valodnieks (1905 – 1990). 37. Pirmais latviešu sportists, pasaules rekordists (1894 – 1919). 38. Žurnāls Latvijā. 39. Mūzikā – vairāku dažāda augstuma skaņu kopskaņa. 40. Piešpiedu brīvības atņemšana. 41. Standarta uzdevumi cilvēka spēju pārbaudei.

Stateniski. 1. Agrākais Valdemārpils nosaukums. 2. Kallu

dzimtas lakstaugs. 3. Apdāvināts cilvēks. 5. Franču izgudrotājs, fiziķis (1647 – 1712). 6. A. Dēglava romāns. 8. Franču gleznotājs, grafiķis (1859 – 1891). 9. Grauzēju kārtas dzīvnieki. 14. Apdzīvota vieta Tukumā novadā. 15. Valstu apvienība. 17. Lašveidīgo kārtas zivs. 18. Dž. Pučīni opera. 20. Izžūstošas upes Austrālijā. 21. Senlatviešu liktenlēmēja dievība. 27. Apdzīvota vieta Rēzeknes novadā. 29. Blēdīgs, profesionāls kāršu spēlmanis. 31. Sausi augļi. 32. ASV pavalsts. 33. Ekvadoras galvaspilsēta. 34. Mākslīgi radīta sensācija. 36. Virziens politikā.

Krustvārdu mīklas (Nr. 24) atrisinājums

Līmeniski. 1. Pontons. 6. Toronto. 10. Inari. 11. Konsole. 12. Prusaki. 13. Nauda. 14. Skots. 15. Agave. 16. Apse. 19. Karalis. 23. Paka. 25. Kašaloti. 26. Krauklis. 27. Roma. 29. Odisejs. 33. Skat!

Stateniski. 1. Pikanta. 2. Nansuks. 3. Obojas. 4. Sieksta. 5. Ļaudona. 6. Tipiski. 7. Raudas. 8. Niagara. 9. "Odiseja". 17. "Prado". 18. Ēlara. 19. Kvota. 20. Reidi. 21. Likme. 22. Skats. 23. Pakts. 24. Kaira. 27. "Rigonda". 28. Monētas. 30. Delvere. 31. Sārnate. 32. Jestrās. 34. Kāstuve. 35. Taivana. 36. Padure. 37. Kranči.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Dāvis Bertāns noslēgs līgumu uz četriem gadiem

Nacionālās Basketbola asociācijas (NBA) klubs Sanantonio *Spurs* ar latviešu spēlētāju Dāvi Bertānu noslēgs līgumu uz četriem gadiem, ziņo portāls *Sportando*. Līguma vērtība esot 20 miljoni dolaru.

25 gadus vecajam Bertānam beidzies divu gadu līgums ar *Spurs* vienību un šobrīd viņš ir ierobežoti brīvais aģents. Tas nozīmē, ka klubs var pielīdzināties jebkuras citas vienības kontrakta piedāvājumam. Tiesa, arī pēc kvalifikācijas līguma piedāvājuma Bertānu varēs uzrunāt citi klubi, bet *Spurs* būs laiks, lai atbildētu ar līdzvērtīgu kontraktu.

***

Ungārijas pilsētā Sopronā risinās **Eiropas meistarsacīkstes jauniešiem** U-20 grupā. Latvijas vienība pārspēja Polijas līdzaudzes – 70:62, zaudēja ungārietēm – 51:66, uzvarēja Chorvātijas vienību – 71:60, beidzot apakšgrupu turnīru un iekļūstot astotdaļfinālā.

U-18 jauniešiem – divas medaļas

Ungārijas pilsētā Ģērā risinājās Eiropas meistarsacīkstes U-18 grupas jauniešiem. Lat-

vijas vieglatlēte **Kristīne Blaževiča** ieguva otro vietu septiņciņā.

Blaževiča pēdējā disciplīnā – 800 m skrējienā – izcīnīja otro vietu, turklāt viņa sasniedza arī savu personīgo rekordu, distan-

ci veicot divās minūtēs un 18,88 sekundēs. Summā talantīgo Latvijas sportisti, kuŗa sakrāja 5629 punktus, apsteidza vienīgi spāniete Marija Visente – 6221 p. Cita Latvijas septiņciņiece **Luīze Opolā** 800 m skrējienā veica divās minūtēs un 25,71 sekundēs. Summā Opolā finišēja septītajā vietā ar 5406 punktiem. Arī viņai personīgs rekords.

Otru medaļu, arī sudraba, Latvijas vieglatlētu komandai izcīnīja desmitciņnieks **Oļegs Kozjakovs**.

Pirmajās piecās disciplīnās viņš iekrāja 4119 punktus, sacensību līderim Svenam Jansonam no Nīderlandes zaudējot 54 punktus. Pēdējā disciplīnā – 1500 metru skrējienā Aleksandram Komarovam (startēja zem neitrāla karoga) bija par sešām sekundēm labāks personīgais rekords nekā Kozjakovam, līdz ar to bija skaidrs, ka Latvijas atlētam cerības uz zeltu ir minimālas. Kozjakovs distanci veica četrās minūtēs un 53,95 sekundēs, turklāt sev fantastisku rezultātu sasniedza Jansons, kurš sasniedza personīgo rekordu, noskrienot 15 sekundes ātrāk par Latvijas atlētu. Pirms pēdējās disciplīnas Kozjakovam un Komarovam bija vienāds punktu skaits. 1500 metru

skrējienā Kozjakovs distanci veica četrās minūtēs un 53,95 sekundēs, Komarovs – četrās minūtēs un 47,27 sekundēs. Līdz ar to Latvijas sportists palika otrajā vietā, bet zelts tika Komarovam. Nobeigumā Komarovam tika 7703, Kozjakovam – 7663 punkti. Cits Latvijas pārstāvis Karims Ali sakrāja 6575 punktus un finišēja 19. vietā kopvērtējumā.

No 24 Latvijas vieglatlētēm pirmajā desmitniekā iekļuva vēl tikai Artūrs Šarkovičs tāllēkšanā (6,79 m) – 10. vieta.

Kochai atkal „viegli” kilogrami

Uzbekistānas galvaspilsētā Taškentā risinās pasaules junioru čempionāts svarcelšanā. Pērnā gadā čempione Rebeka Kocha (58 kg) šoreiz bija galvenā favorite un izcīnīja uzvaru, par 21 kilogramu pārspējot sudraba medaļnieci – 219 kg (99 +120).

Raušanā mūsu sportiste sāka, kad visas konkurentes savus piegājienu jau bija veikušas.

Kocha bija sekmīga pirmajos divos mēģinājumos (95, 99 kg), bet trešajā piegājienu netika galā ar 103 kg. Grūšanā mūsu svarcēlāja darbojās sekmīgi – 113, 117, 120 kg.

Ostapenko iet uz priekšu, Gulbis apstājās

Latvijas tenisiste Aļona Ostapenko Vimbldonas čempionāta astotdaļfinālā divos setos ar 7:6 (7:4), 6:0 uzvarēja baltkrievieti Aliaksandru Sasnoviču un tika astoņu spēcīgāko dalībnieču vidū. Cīņā par ceturtdaļfinālu Ostapenko pirmais sets sākotnēji izvērtās neveiksmīgi, tomēr viņa nepiekāpās un pavērsa cīņas ritējumu sev par labu.

(Turpinājums 20. lpp.)

**NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI
UZ LATVIJU**

Kārtojiet nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS Simtgades Testamentāro novēlējumu fonds THE AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION CENTURY BEQUEST FUND

Novēlot kaut mazu daļu savā testamentā šim ALAs nākotnes fondam, mēs liksim stipru un paliekošu pamatu latvietības uzturēšanai ASV, mēs celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru.

ALA dara daudz, un mums visiem jāgādā, lai tā savu darbu turpinātu vēl ilgu laiku nākotnē mūsu nākamajām paaudzēm!

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850.
Tālr.: 301-340-1914, e-pasts: alainfo@alaua.org

Amerikas latviešu apvienības valde

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

Lai Latvijas vārds skan pasaulē!

ROBERTS BLUMBERGS

16. jūnijā, karstas un saulainas dienas pievakarē, Čikāgā notika ap 600 klausītājiem izpildīts koncerts *North Shore Chamber Orchestra Festival* ietvaros greznajā pilsētas presbiterāņu baznīcā.

Šis bija īpašs koncerts, jo bez Čaikovska, Pučīni un Vivaldi darbiem pirmo reizi pasaules mērogā tika atskaņota Pētera Vaska jaunā simfonija *Musica Serena*.

Festivāla atbildīgā rīkotāja bija Angela Joffe. Viņa ir dzimusi Rīgā, klavier spēli mācījies E. Dārziņa skolā. Viņas dzīvesbiedrs Vadims Gluzmans ir pasaulslavens vijolnieks. Tieši viņš uzrunāja klausītājus un iepazīstināja ar Latvijas Simtgadi. Festivāla rīkotāji bija lū-

guši arī mani, Goda konsulu līnijā, sagatavot izstādi par Latviju. Kopā ar draugu dizaineri Māri Puķīti tādu arī sagatavojām, un izstādē bija iespēja iepazīstināt publiku ar īsu Latvijas vēstures pārskatu un mūsu tautas slavenībām. Liela daļa publikas daudz laika pavadīja izstādē un tā guva ieskatu gan par Latviju, gan tās vēsturi un personībām. Tāpat man bija izdevība aprunāties ar *Sophie Fomin*. Viņas vīrs *Arkady Fomin*, kurš aizgāja mūžībā pirms četriem gadiem, bija izcilis mūziķis un mūzikas skolotājs no Rīgas. Vēlākos gadus viņš savu dzīvi pavadīja Teksasā.

Pieminētie Angela un Vadims ir nodibinājuši *Arkady Fomin* Mūzikas stipendiju fondu talan-

tīgiem jauniem mūzikas studentiem, un šogad pirmo reizi vairākas stipendijas tiks piedāvātas jaunaļiem talantiem no Latvijas.

Arī Pēteris Vasks ir draugos ar Angelu un Vadimu, un ir cerība, ka nākamgad būs iespēja gan Pētera Vaska *Musica Serena*, gan arī vēl citus latviešu komponistu darbus piedāvāt plašākai Čikāgas sabiedrībai. Latviešu mūziķi spēlēs neskaitāmos orķestros visā pasaulē, un Angela un Vadims ar daudziem no viņiem ir pazīstami.

Mūsu visu vārdā liels paldies pienākas šī festivāla rīkotājiem, jo viņi Latvijas vārdu dara zināmu plašākai Amerikas sabiedrībai!

No kreisās: Roberts Blumbergs, Angela Joffe un Vadims Gluzmans

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas dr. zāle (58 Irving St, Brookline MA).

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu Kultūras Centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081.

Piektdienās 19:00 tiekas latviešu deju grupa, **20:30** notiek koņa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrības telpas (531 North 7th St).

INDIANAPOLIS (IN)

Latviešu Sabiedriskais Centrs (1008 W 64th St, Indianapolis IN 46260).

ŅUJORKA (NY)

Ņujorkas draudzes telpas (254 Valentine Ave, Yonkers NY 10705).

PITTSFIELD (MA)

Teātris *Barrington Stage* (30 Union St, Pittsfield MA 01201). Tālr.: 413-236-8888, www.barringtonstageco.org

12.-28.jūlijā aktrise **Laila Roņiņa** spēlē *Lukas Hnath* lugā *"A Doll's House Part 2"*. Darbība notiek 15 gadus pēc tam, kad Ibsena lugas varone Nora aiziet no ģimenes, atstājot vīru un bērņus.

SIETLA (WA)

Sietlas Latviešu Sabiedriskais Centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125).

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā. Info: 514-992-9700. www.tervete.org

15.jūlijā 11:00 bērnu nometnes atklāšanas Dievk.

22.jūlijā 11:00 bērnu nometnes Dievk.

29.jūlijā 11:00 kultūras nometnes Dievk.

18.augustā 11:00 Kapu svētki Avoka kapsētā.

13:00 Pikniks. *Labour Day wkd* nogale veciem un jauniem tērvējiem.

7.oktobrī 11:00 Pļaujas svētku Dievk.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Fran-

cisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koņa mēģinājums

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving st, Brookline MA 02445). Info: 617-232-5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com. Runas stundas trešdienās 10:00 – 15:00, piektdienās 16:00 – 18:00. **Dievk. notiek 10:00.**

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Ciānas-draudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr.birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.:** (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr. pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Čikāgas latv. baptistu dr.:** (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no **10:00 līdz 14:00**. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30**. Pēc Dievk. sadraudzība.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **Dievk. notiek svētdienās 10:00. 22.jūlijā** Dievk.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info:

Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. **Dievk. notiek 14:00**. Pēc Dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Dr, Los Angeles CA 90039). **Dievk. notiek 11:00**. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Līdz augustam Dievk. nenotiks.**

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg.** Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **Dievk. notiek 10:00. 15.jūlijā** Dievk. **22.jūlijā** Dievk. ar Sv.vak. **29.jūlijā** Dievk. **nenotiks. 5.augustā** Dievk. angļu val. ar Sv.vak. **12.augustā** Dievk. **19.augustā** 11:00 Kapu svētki *Glenwood* kapsētā un 12:00 *Montrose* kapsētā. **26.augustā** Dievk. ar Sv.vak. Seko pusgada informācijas sapulce un *Pikniks*.

• **Grand Rapids latv. ev. lut. dr.:** (1780 Knapp St. NE, Grand Rapids MI 49505).

Tālr.: 616-361-6003. Māc.prāv. Ilze Larsen, tālr.: 269-214-1010. Dr.pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00**. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A. *Graham*. **Dievk. notiek 10:00**. Pēc Dievk. kafijas galds. Dievk. video var skatīt: <https://tinyurl.com> **15.jūlijā** Dievk. ar dievg. **22.jūlijā** Kalamazoo Dievk. **nenotiks. 10:30** Gaŗezērā Ekumēniskais Dievk. **29.jūlijā** Dievk. ar dievg. Māc. R. Franklins. **5.augustā** Dievk. **nenotiks. 12.augustā** Dievk. ar dievg. **19.augustā** 10:00 Kapu svētki *Riverside* kapsētā. **26.augustā** Dievk. **2.septembrī** Kalamazoo Dievk. **nenotiks. 10:30** Gaŗezērā Dievk. **9.septembrī** Dievk. ar dievg.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30. Bībeles stundas notiek 10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr.pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1.un 4.svētdienā 10:00**. 2.svētd. Dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. Māc. Igors Safins. **Dievk. notiek 11:00**.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibīskape Lau-ma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00**.

• **Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Pēc Dievk. sadraudzība.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un Māc.Zvirgzds. tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Valdes sēdes notiek ceturtdienās 19:30. **5.augustā** 15:00 vasaras Dievk.pilsētā. Vik. Zvirgzds. **9.septembrī** 15:00 Vasaras Dievk.pilsētā. Vik. Zvirgzds. **23.septembrī** 14:00 Dievk. Dr.pr. Jānis Mateus.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ 08816). Māc. Ieva Pušmucāne-*Kineyko*, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **Dievk. notiek 13:30. 22.jūlijā** Dievk. **5.augustā** 10:00 Kapu svētki *Van Liew* kapsētā, *North Brunswick* (lietus gadījumā baznīcā 13:30). **19.augustā** Dievk. ar dievg. **9.septembrī** Dievk. ar dievg. **23.septembrī** Dievk.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY). Māc. Saivars.

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ). Māc. Saivars.

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY). Māc. Saliņš.

Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ). Māc. Saivars.

Manhatena, *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY 10003). Māc. Saliņš.

Springfield, Holy Cross bazn. Māc. Saivars.

• **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618). **Dievk. notiek 14:00**. Diakone Linda Sniedze-*Taggart*.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Kontaktpersona *Mary Beth* Dzirnīs: 989-781-1163, e-pasts: dzirnis@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdinis@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00**. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). **Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00**. Pēc Dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **Dievk. notiek 10:30**. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlatvianchurch.org **15.jūlijā** Dievk. **29.jūlijā** Dievk. ar dievg. Sprediķos māc. Dāgs Demandts. Pēc Dievk. tikšanās ar mācītāju.

• **Skenktedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-*Taggart*. **29.jūlijā** 14:00 Dievk. Dz.grām.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** Dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn.

(Turpināts 19. lpp.)

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

(301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707), kā arī Biedrības namā, plkst. 14:00. **Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00.** Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. Baznīcā Dievkalpojumi tiks noturēti vienīgi Lielajā Piektdienā un Ziemeļsvētkos. **15.jūlijā** Dievk. **22.jūlijā** Bībeles stunda. **29.jūlijā** Bībeles stunda. **5.augustā** Bībeles stunda.

• **Tērvete – Trīsvienības draudze:** Dievk.notiek Centrā, tālr.: 514-992-9700, www.draudze.org. **Dievk. notiek 15:00.** Vik. Zvirgzds. Valdes sēdes notiek 19:30 ceturtdienās. **5.augustā** Vasaras Dievk.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North

pilsētā. **9.septembrī** Vasaras Dievk. pilsētā. **23.septembrī** 14:00 Dievk. Māc. Jānis Mateus.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmail.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķiši. **Dievk. notiek 10:00.** Kafijas galds. **15.jūlijā** Dievk. **22.jūlijā** Dievk. **29.jūlijā** Sv. vak. Dievk. **5.augustā** Sv.vak. Dievk. **12.augustā** Kapu svētku Dievk. **Rock Creek** kapsētā. Dievk.

York ON M2H 2S1), tālr.: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmail.com Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķiši. **Dievk. notiek 10:00.** Kafijas galds. **15.jūlijā** Dievk. **22.jūlijā** Dievk. **29.jūlijā** Sv. vak. Dievk. **5.augustā** Sv.vak. Dievk. **12.augustā** Kapu svētku Dievk. **Rock Creek** kapsētā. Dievk.

Rokvillē **nenotiek. 19.augustā** Sv.vak. Dievk. **26.augustā** Sv.vak. Dievk. No **31.augusta** līdz **2.septembrim** Latviešu Skolas nometne. **2.septembrī** Svētbrīdis Rokvillē. Dievk. Latviešu Skolas nometnē *Mar-Lu-Ridge*.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. Māc. Igors Safins.

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – SVĒTDIENĀS! Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Mūžībā aizgājis mūsu sirsnīgais draugs
DŽEMS APSĪTIS

Mīlestībā un pateicībā viņu piemin
ANDRIS, ARVĪDS, ASTRIDA, GUNĀRS, INA, RŪTA

Mūžībā aizgājusi
**GAIDA LAIMDOTA INDE,
dzim. ZAĻĻAPA**

Dzimusi 1934. gada 12. februārī Kusā, Latvijā,
mirusi 2018. gada 22. jūnijā Mineapolē, MN

*Gan sāpju dienas, gan saules rīts,
It viss tiek klusi zemē tīts.*

Viņu mīlā piemiņā paturēs
DĒLI VALDIS (DOROTHY) UN VILIS (TOM)
UN MAZBĒRNI ZINTIS UN ALDIS

Mūžībā aizgājusi mana mīlā māte

**AINA SANDERS,
dzim. BORMANIS**

Dzimusi 1925. gada 29. augustā Rīgā, Latvijā,
mirusi 2018. gada 16. jūnijā Sirakūzās, ASV

*Košu ziedu, dziesmu klusu –
Nav ko citu dāvināt.
Vieglas smiltis, saldu dusu
Kapa kalnā, māmūlīt.*

Viņu mīlā piemiņā vienmēr paturēs
DĒLS JĀNIS AR VIZMU

Mūžībā aizgājis mūsu mīlais vīrs, brālis, tēvs un vectēvs
DŽEMS EDVĪNS JĀNIS APSĪTIS

Dzimis 1929. gada 9. septembrī Rīgā, Latvijā,
miris 2018. gada 4. jūlijā Sietlā, ASV

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti.
Lai nu mīlā zemes māte
Pārkāj savu seģenīti.*

Viņu mīlā piemiņā paturēs
SIEVA ILMA, BRĀLIS ANDRIS, MEITA ASTRA
UN DĒLS LAURIS AR ĢIMENI

Piemiņā ziedojums Latviešu Izglītības Centram

Latvijas Nacionālās Operas Ģildes
celmlaužu rindas top retākas...

Mūžībā aizgājuši Ģildes līdzstrādnieki

BEATRICE STOTTS RASUMA

bijušā priekšsēde

Dzimusi 1930. gada 15. oktobrī Rīgā,
mirusi 2018. gada 4. jūnijā Ņujorkā, ASV

EDVĪNS RASUMS

bijušais administrators un padomdevējs

Dzimis 1931. gada 10. februārī Rīgā,
miris 2017. gada 5. novembrī Ņujorkā, ASV

Dr. JĀNIS V. KĻAVIŅŠ

basbaritons un padomdevējs

Dzimis 1921. gada 6. maijā Rugājos,
miris 2018. gada 13. janvārī Ņujorkā, ASV

Pateicamies par lielo darbu. Līdzjutība ģimenēm!

Sēro
LNOĢ VALDES LOCEKĻI UN ĢILDES BIEDRI

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

„Pamazām iejutos ritmā un sajutu savu spēli. Spēles noslēgums man bija diezgan pārlicinošs,“ pēc sacensības preses konferencē izteicās Ostapenko. Viņa pirmajā setā nonāca iedzinējos ar 2:5, bet tomēr prata uzvarēt spēli. „Atgriezies Vimbldonā vienmēr ir patīkami, jo šeit reiz uzvarēju junioru turnīrā, kā arī esmu spēlējis jauktu dubultspēļu pusfinālā. Kad iegūsti *Grand Slam* titulu junioru konkurencē, tas nozīmē, ka esi gatava sākt spēlēt pieaugušo konkurencē.“

Sieviešu tenisa asociācijas (WTA) rangā Ostapenko šobrīd noslēdz labāko duci un ar 12. numuru ir izlikta arī Vimbldonā. Pieaugušo konkurencē Ostapenko Vimbldonā spēlēja ceturto gadu un pagaidām labākais sasniegums viņai ir ceturtdaļfināla sasniegšana pērn. Pirms gada Aļonai ceļu uz pusfinālu aizšķērsoja ASV tenisiste Venus Viljamsa.

Ernests Gulbis Vimbldonas turnīra astotdaļfinālā guva savainojumu, pēc kā nespēja izrādīt pretestību japāņim Kei Nišikori – zaudēja ar 6:4, 6:7 (5:7), 6:7 (10:12), 1:6.

Plūdmales volejbols

Latvijas vadošais plūdmales volejbola duets **Jānis Šmēdiņš/Aleksandrs Samoilovs** izcīnīja pirmo vietu Portugales kūrortpilsētā Ešpiņu Pasaules kausa izcīņās četru zvaigžņu posmā. Turnīrā ar ceturto numuru izlikti Šmēdiņš/Samoilovs ar rezultātu 2:1 (21:13, 19:21, 22:20) saspringtā dueli uzveica Rikārdus Alešu Kostu Santusu un Gutu Karvaļaisu, kuri sacensībās bija izlikti ar 20. numuru.

// FOTO: fivb.org

Ceturtdaļfinālā Šmēdiņš/Samoilovs satikās ar citu Latvijas duetu – **Mārtiņu Pļaviņu un Edgaru Toču**, kuri bija izlikti ar 11. numuru, un uzvarēja pārliecinoši – 2:0 (21:18, 21:14).

Pļaviņš/Točs turnīru beidza dalītā piektā vietā.

Anastasija Kravčenoka/Tina Laura Graudiņa aicinājās līdz devītajai vietai. Turnīra kvalifikāciju nepārvarēja **Alise Lece/Ilze Liepinlauska**, kuŗas zaudēja kvalifikācijas otrajā kārtā.

Bokss

Latvijas vadošā boksera **Maira Brieža** nākamais pretinieks Pasaules boksa superserijas (WBSS) finālā būs Brendons Delorjē no Francijas, paziņojusi WBSS. 21. jūlijā Maskavā risināsies WBSS fināla cīņa starp Oleksandru Usiku un Muratu Gasijevu. Briedis būs WBSS finālistu rezervists, un tas nozīmē, ka Usika vai Gasijeva

pēdējā brīža savainojuma gadījumā Briedis varēs cīnīties par WBSS čempiona jostu. Taču viņam tāpat ir garantēta tā sauktā *undercard* cīņa, un pretinieks būs Delorjē. Francijas bokseris Delorjē savā karjērā izcīnījis 11 uzvaras 13 cīņās, vienā gadījumā nokautējot pretinieku.

Vieglatlētika

Latvijas šķēpmetēja **Lina Mūze** izcīnīja sesto vietu Eiropas Vieglatlētikas asociācijas (EAA) *Area Permit Meetings* sacensībās Šveicē.

Mūze labākajā mēģinājumā šķēpu meta 57,86 m tālu. Mūzei ieskaitīja vēl divus metienus, kuŗos viņa šķēpu raidīja 55,21 un 55,79 m tālu. Uzvaru izcīnīja vāciete Kristina Husonga – 62,65.

Riteņbraukšana

Latvijas čempions riteņbraukšanā **Toms Skujiņš** pirmo reizi piedalās daudzdienu braucienā *Tour de France*, kas risinās 105. reizi.

Grūtajā trasē ir 21 posms, notiek arī komandu un individuālais brauciens. Pērn Skujiņš piedalījās lielajā veloturē

Ieva Maļuka

Didzis Rudavs

cīņā Eiropas junioru čempionāta sudraba medaļu 50 metros brasā. Finālā Rudavs distanci peldēja 28,19 sekundēs, sacensību uzvarētājam Vladislavam Gerasimenko no Krievijas zaudējot 0,16 sekundes. Rudavs laboja savu personīgo rekordu, bet no Nikolajam Maskaljenko piederošā valsts rekorda atpalika par 0,37 sekundes.

Motosports

Pasaules meistarsacīkstēs motosportā 13. posmā Indonēzijā **Pauls Jonass** no *Red Bull KTM Factory Racing* komandas pēc neveiksmīga otrā brauciena ierindojās otrajā vietā. Divu braucienu summā šajā posmā uzvaru izcīnīja Spānijas sportists Horhe Prado, kurš ir Jonasa komandas biedrs. Pasaules čem-

pijonāta kopvērtējumā Jonasam pašlaik ir 550 punkti, tikpat punktu iekrājis Prado. Savukārt trešais ar 422 punktiem ir Tomass Kjērs Olsens no Dānijas.

Eiropas futbola šefs Rīgā

Latvijā vienas dienas darba vizītē bija ieradies Eiropas Futbola federāciju asociācijas (UEFA) prezidents **Aleksandrs Čeferins**. Augstais viesis tikās ar Latvijas Futbola federācijas (LFF) vadību un Latvijas valdības pārstāvjiem, kā arī piedalījās preses konferencē. Čeferina ieskatā Latvijas futbolā infrastruktūra nav labā līmenī. Tai ir nepieciešami uzlabojumi. Bez infrastruktūras nevar organizēt lielus turnīrus. Pašreizējā LFF

vadība Čeferinam šķiet moderna un caurspīdīga, kas spējīga uzlabot pašreizējo situāciju. „Mums ir liels pagodinājums uzņemt tik augsta ranga futbola amatpersonu kā Čeferins,“ preses konferencē sacīja LFF prezidents Kaspars Gorkšs. „Nesen viesojāmies pie viņa Nionā, kā arī pirms nedēļas pie mums viesojās gaišākie UEFA prāti, kuŗi palīdzēja mums izveidot divu gadu attīstības stratēģiju. Mums visiem patīk runāt par augstiem sasniegumiem, bet futbols var dot krietni vairāk, arī bērnu veselībā un viņu fiziskajās aktivitātēs.“ LFF kopā ar UEFA izstrādājusi projektu, kuŗa ietvaros tiks pētīta futbola ietekme uz Latvijas ekonomiku un citām sfērām, piemēram, ko ieguldītie līdzekļi futbolā var dot valstij.

Čeferins arī atklāja, ka Video tiesneša sistēmai jeb VAR ir plusi un minusi. „Skaidrs, ka ceļa atpakaļ vairs nav. Tā agri vai vēl tiks izmantota arī Eiropas sacensībās. Neesam pret šo sistēmu, bet neesam droši, vai uz to vēl var pilnībā pāļauties. Ir bijušais spēles, kur tiesnesis pats izvēlējies, ka konkrēto situāciju neskatīsies – tas vienmēr ir apšaubāms lēmums. Kopumā gan domāju, ka VAR ir debitējusi labi.“

Rastorgujevu trenēs norvēģi

Pēc neveiksmīgajiem startiem Phjončhanas Olimpiskajās spēlēs Latvijas vadošais biatlonists Andrejs Rastorgujevs izlēmis šķirties no sava ilggadējā trenera Intara Berkuļa, kuŗš turpmāk viņam palīdzēs vienīgi kā konsultants. „Andrejs pēc ilgāka pārdomu posma ir gatavs turpināt savu sportista karjēru, lai sasniegtu to, kas vēl nav sasniegts,“ teikts paziņojumā. Šajā vasarā Rastorgujevs strādās ar slaveno norvēģi Frūdi Andrēseni, kuŗš savulaik bija viens no pasaules ātrākajiem slēpotājiem biatlonā. Frūde Andrēsens savulaik tika pie trim olimpiskajām un deviņām pasaules meistarsacīkšu medaļām, tomēr nebija starp labākajiem šāvējiem. Tuvākajā laikā Rastorgujevs sāks treniņnometni Alūksnē, kur kopā ar viņu būs norvēģu speciālists Pērs Ūlavs Treterūds, kuŗš plāno sportistam palīdzēt visu sezonu. Tāpat nometnē pievienosies divkārtējais Norvēģijas čempions biatlonā Kristofers Langēiens Skjelviks. Viņš šogad izvirzījis mērķi tikt Norvēģijas pirmajā izlasē un ielauzties Pasaules kausa kopvērtējuma divdesmitniekā Paredzams, ka Rastorgujevs ar Andrēseni strādās visu vasaru.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS